

■ Bibelskolerektor Finn Henrik Larsen anklages for trusler – igjen.

Nå trekker styret seg i protest

Nyhet, side 8

Tatt for juks?
Staten betaler advokat

Nyhet, side 14 og 15

Kvinne, kjenn din cupcake!

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 14 | www.universitas.no | torsdag 2. mai 2013

Husmorrollen anno 2013
Reportasje, side 18 og 19

FOTO: KLAUDIA LECH

Foren eder ... for hva?

Kultur, side 20 og 21

UNIVERSITAS SØKER WEBUTVIKLER
Vil du lage morgendagens nettavis?
les mer på universitas.no/webutvikler

UNIVERSITAS

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnæs**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Slipp dem inn!

1. mai er en gylden anledning til å tale fagkompetansens sak. For i skyggen av likestillingssamfunnet lurar et voksende gap mellom de som er «innafor» og «utafor» høyere utdanning. At døren er lukket for de med yrkesfagkompetanse bidrar til det. Det vitner det om at elitismen i academia står støtt.

Mange yrkesfagelever har et legitimt ønske om å fordype seg videre innen eget fagfelt. Ifølge en NIFU-rapport sliter helsefagsarbeidere med å få jobb etter endt yrkesfaglig utdanning, og videre studier er eneste mulighet.

Men selv om Anne har toppkarakterer på høyst relevante helsefag, får hun ikke konkurrere på linje med 2'er-eleven Berit om å komme inn på sykepleierutdanningen. I stedet straffes hun med ett år påbygging i tillegg til fire år med yrkesfag for å kunne søke. Ti timer norsk i uka og massive matteprøver er neppe lokkemidler, og for mange er det der det stopper. Nesten halvparten stryker i fagene, ifølge Kunnskapsdepartementet. Åpner vi for at også de med fagbrev kan søke høyere utdanning, gir vi flere muligheten til å finne sin egen vei til arbeidslivet, der fagkunnskapen blir verdsatt. Det kan heve statusen og gi en større trygghet for de som velger yrkesfag, slik at færre hopper av.

Vi støtter regjeringens forslag om at elever med godkjent fagbrev skal regnes som generelt studieforbereidte. NSO er skeptiske. «Det blir som å invitere dem til å ta trinn tre og fire før de har vært gjennom trinn én og to», har tidligere NSO-leder Ingvild Reymert sagt. Også Frp er imot. For det første vitner det om en gammeldags, elitistisk skepsis mot yrkesfaglig kompetanse. For det andre overvurderes avstanden mellom praksis og teori i dagens system og hva som egentlig kreves i møte med høyskoler og universiteter. For det tredje er det en overdramatisering. Vi får ingen flom av tømrere på filosofi eller sminkører på lektorlinja. Vi gjør det bare enklere for dem som er motivert. Og hvem kan uten videre si at deres kompetanse ikke er relevant eller bra nok?

Det snakkes mye om mangfold i studentmassen. Ulike kompetanseområder, karaktergrunnlag og sosiale bakgrunner. Men dagens ordning signaliserer at yrkesfag er lavere rangert enn allmennfag. Den høye terskelen disse elevene opplever, står i grell kontrast til fagre ord om utdanningsmobilitet og -fleksibilitet.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Kunnskapsdepartementet roper kutt, men ikke hvor.

I utakt med egne planer

Kommentar

Marius Prytz
journalist i Universitas

I Forskningsmeldingen 2013 fremmer regjeringen et ønske om økt profilering av norske utdanningsinstitusjoner. Politikken er tydelig:

Ingen kan være gode til alt, alle skal være gode til noe, og til all utdanning og forskning skal det knyttes kvalitetskrav.

Det skal spisses, konsentreres og arbeidsdeles. Tiltakene skal heve utdanningskvaliteten og trække opp veien mot «kunnskapssamfunnet».

Hovedmålet: å øke vinnerjansene i den internasjonale kampen om å bli best i klassen.

Forskningsmeldingen fremmer omstrukturering fordi overlappende fagtilbud i vårt vidstrakte land i større grad burde vært konsentrert. Når fagmiljøer blir for små og mange er det en gyldig grunn til bekymring for kvalitet og effektivitet i forskningen. Ressurser kan med fordel utnyttes bedre.

Et eksempel: Høgskolen i Telemark tilbyr tilsvarende lærer-, ingeniør- og sykepleierutdanninger

som den geografisk nærliggende Høgskolen i Vestfold. Uten at studieplassene fylles opp.

Ønsket om å spisse fagmiljøene innebærer at ikke alle får drive med alt. Med andre ord er det lagt opp til en dragkamp om hvem som skal få drive med hva. Denne kampen vil til slutt gagne Norge som kunnskapsnasjon.

Men selv om Forskningsmeldingen presiserer et behov for omstrukturering, tar ikke regjeringen grep for å få det gjort. Ifølge kunnskapsminister Kristin Halvorsen er omprioriteringsoppgaven tilagt institusjonene selv. Institusjonens ledelse skal

peke ut et faglig tyngdepunkt, og omfordele pengestrømmen.

Når ansvaret for omprioriteringen sendes nedover i hierarkiet, uten noen føringer på hva som skal prioriteres, er trolig ikke endringsviljen stor. Hvordan motivere til å begrense mangfoldet i egen institusjon?

Uten føringer kan man heller ikke forvente at mye blir gjort.

Institusjonene har i dag lovfestet rett til å velge eget studietilbud.

Kunnskapsdepartementet (KD) sinker dermed sine egne og regjeringens planer. For å få til spissingen av fagmiljøer på mest mulig effektivt vis, burde KD ta en mer aktiv rolle.

Med sentralstyring kunne Halvorsen vist hand-

«Hvordan motivere til å begrense mangfoldet i egen institusjon?»

ØYEBLIKKET

av **Helle Gannestad**

Enderløs kjærlighet: Årets første vårtegn er dette uadskillelige andeparet, som hvert år på denne tiden trekker tilbake til Fredrikkeplassen og Blindern Studentersentrums fontene. Hva skal de hete? Skriv ditt navneforslag til på Twitter, og bruk #enderligvår

lekraft i stedet for ansvarsfraskrivelse. Det er sannsynligvis vanskeligere for institusjonene å nedprioritere egne fagfelt, enn for noen med overordnet ansvar. Distansen et departement har til institusjonene, gjør KD bedre egnet til å gjøre fornuftige prioriteringer. Det må spesifiseres hvilke institusjoner som skal satse på hva.

Det vil norsk forskning tjene på.

Et lysglimt i utviklingen er regjeringens støtte ved frivillig sammenslåing av institusjoner. Når Universitetet i

Tromsø og Høgskolen i Finnmark fusjonerer 1. august i år, blir institusjonens nye navn Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT).

Navnet forteller hva vårt nyeste universitet skal være best på: nordområdeforskning.

UiTs nye tittel impliserer at ikke alle utdanningsinstitusjoner behøver å dekke hele spekteret av studietilbud. Altså helt i tråd med regjeringens langsiktige mål om flere faglig konsentrerte institusjoner.

Å velge hva som skal prioriteres, er ikke en populær avgjørelse å ta. Men den er helt nødvendig for å heve norsk forsknings- og utdanningskvalitet. I dag er dessverre KD dyktigere til å si hva vi skal bli flinkere til, enn hvordan vi skal bli det.

Da blir det en lang vei å gå.

marius.prytz@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

- « Kraft og andre religionsforskarar og religiøse aktørar var førre veke deltakarar då Misjonshøgskolen i Stavanger arrangerte sitt årvisse seminar Reicheltdagene til minne om deira kanskje mest vidgjetne student, Karl Ludvig Reichelt (1877–1952).

Vidgjetne, sier du? Hum. Vi finner én Karl Ludvig Reichelt på Wikipedia, også kjent som Kalle Reichelt. Han er en norsk lege, og er mest kjent for sin forskning på opioide peptider i gluten og kasein som viser seg ved proteinintoleranse (hyperpeptiduri). Men han er født i 1933, han Kallemann, så han kan det da ikke være? Hentet fra teksten «Økospiritualitet i fleire former?», Stavanger Aftenblad, 30.04.13
- « Gode teologi-student: Tenk deg godt om før du søker stilling i Den norske kirke.

Hører du! Hentet fra teksten «Jeg 'flytter fra' min kone», Vårt Land, 29.04.13
- « Det er rart at jeg som student skal betale mindre for min togbillett enn en som er 16, bare fordi hun ikke har begynt på videregående enda.

Ja, vi sier bare: Engasjer deg og få ting gjort! Hentet fra saken «— Engasjer deg og få ting gjort!», Halden Arbeiderblad, 29.04.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

TRONDHEIM

Under Dusken

Det er på tide å spørre seg hvordan man kan få Samfundet til å oppfylle målet om å være en storstue for alle trondheimsstudenter. Per i dag er kun rundt 9000 av over 30 000 studenter medlemmer, så man kan nå ut til mange flere.

CAPE TOWN

Varsity

Although it is not entirely accurate to call the MyCiTi Bus a “white man’s taxi”, I still think that it is not doing enough to solve the problem of Apartheid’s impact, as shown by the fact that it is unwilling to extend its services into Cape Town’s poorest townships.

BERGEN

STUDVEST

I helgen gikk Arbeiderpartiet inn for å bygge 3000 studentboliger i året. Det er et positivt signal, men det er en lang vei å gå.

YALE

Yale Daily News

I stayed up until 3 a.m. the night of the Boston bombing, refreshing news sites with sad eyes, feeling guilty about how little I could do and how much it affected me. Why, in a world full of so much pain, did I need a tragedy to be near and relatable to engage with it so obsessively?

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

17 vil inn i Universitetsstyret

STYREKAMP: Mandag gikk fristen ut for å melde seg på som kandidat i kampen om å få en plass i Universitetsstyret ved Universitetet i Oslo for neste valgperiode. Da valgsekretariatet tirsdag gikk gjennom listene over de påmeldte, viste det seg at hele åtte kandidater kjemper om den ene plassen som representant for de teknisk-administrativt tilsatte, melder Uniforum.

Samtidig slåss syv kandidater om de to plassene avholdt for vitenskapelig tilsatte.

Til og med den ledige plassen til de midlertidig vitenskapelig ansatte – som det ofte er vanskelig i det hele tatt å få kandidater til – er det denne gangen rift om. Hele to kandidater ønsker nå å representere denne gruppen i Universitetsstyret.

Blant de mest profilerte kandidatene er molekylærbiologiprofessor Kristian Gundersen, som var rektorkandidat ved Universitetet i 2005. Også historieprofessor

Kandidat: Biologiprofessor Kristian Gundersen.

Erling Sandmo ønsker å representere de vitenskapelig ansatte.

De to studentrepresentantene i Universitetsstyret blir utnevnt av Studentparlamentet. De fire eksterne representantene blir utnevnt av Kunnskapsdepartementet etter forslag fra de øvrige styrerepresentantene.

ARKIVFOTO: SKJALG BØHMER VOLD

Gikk for NSO-utmelding

FLERTALL: Med 15 mot 9 stemmer ble det vedtatt at Studentparlamentet ved Universitetet i Bergen (SP UiB) melder seg ut av Norsk Studentorganisasjon (NSO).

– Vi er ikke fornøyd med utviklingen i organisasjonen. Fordelene ved å være medlem er ikke større enn ulempene. Etter årets landsmøte ser vi ikke noen utsikter til bedring, sa leder av SP UiB, Yngve Høiseth.

Påtroppende NSO-leder Ola Magnussen Rydje synes vedtaket er trist.

– Det er synd for UiB og synd for NSO, sier han til Studvest.

Etter NSOs vedtekter må medlemmene vedta utmelding i to forskjellige valgperioder. For å fullbyrde utmeldelsen må SP UiB dermed vedta utmelding én gang til etter at nye representanter er valgt.

Får «praksissjokk»

Ser utfordringer: Student Tonje Maria Steene (t.v.), nestleder Marte Caroline Foldvik og leder Asbjørn Bråthen i Lektorprogrammet (LPU) mener kvaliteten på praktisk-pedagogisk utdanning blir bedre. Men de ser fortsatt utfordringer for PPU-studiet.

Nyutdannede lærere føler seg ikke godt nok forberedt på praktiske utfordringer i skolen, ifølge ny NOKUT-rapport.

Lærerutdanning

tekst Peter Tryggestad
Geir Molnes
foto Helle Gannesad

Norske studenter og nyutdannede lærere er kritiske til store deler av den praktisk-pedagogiske utdanningen (PPU), viser en ny rapport fra Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

Lærerspirene er misfornøyd med fagets relevans for undervisning i skolen. Den viktigste årsaken skal være at de ikke føler seg godt nok forberedt på å løse praktiske utfordringer i skolehverdagen.

Får «praksis-sjokk»

Ifølge rapportforfatter Stein Erik Lid trenger nyutdannede lærere praktiske verktøy for å overleve det såkalte «praksis-sjokket», som kommer de første årene de er i jobb. Det kan for eksempel dreie seg om hvordan lærerne skal sette karakterer på prøver.

– Studentene ønsker å bruke mer tid i utdanningen på det praktiske som de trenger straks de kommer ut i jobb, sier Lid.

Men disse verktøyene lærer studentene lite om, ifølge Lid.

Har iverksatt tiltak

Rita Hvistendahl, instituttleder ved Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) ved Uni-

versitetet i Oslo (UiO), mener sammenhengen mellom teori og praksis er en kjent problemstilling for lærerutdanningene. Hun og instituttet har iverksatt tiltak for å bedre dette.

– Vi har vært godt kjent med studentkritikken, noe som vi har tatt på stort alvor. Problemstillingen pleier å dreie seg om i hvor stor grad studiet er praksisrettet. Vi forsøkte, da vi la om studiet i 2012, å knytte teori og praksis mer sammen, sier hun.

Hvistendahl påpeker at det har også blitt gjort konkrete endringer med pensum for å styrke integrering av teori og praksis.

– Hele studielitteraturen er revidert, og de nye eksamensopp-

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 8, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Det finnes et utall forskjellige former for et menneskeliv, og jeg er overbevist om at mange er langt rikere enn det samfunnet har idealisert. Men samfunnet vil tvinge oss inn i sin form, og det har nok av midler til å knuse opprørsviljen. Det vil ikke at vi skal få bestemme over vårt eget liv. Men når mennesket har sluttet å kjempe for sin skjebne har det forrådt seg selv.

Universitas nr. 8, 1963

kk» etter PPU

gavene integrerer pedagogikk, fagdidaktikk og praksis, forteller instituttlederen.

Mer praktisk

Endringen av PPU-studiet ble igangsatt i 2010, men omleggingen slo først i kraft fra høsten 2012. Bakgrunnen for denne endringen var evalueringer fra studenter og instituttet selv.

Omleggingen går i hovedsak ut på at praksis og teori har blitt knyttet tettere opp mot hverandre ved at de sammenhengende praksisperiodene blir delt opp i flere bolker.

Tonje Maria Steene, student ved lektorprogrammet, går på den nye ordningen fra 2012. Veilederne ute i praksis har stor betydning for hvor tilfreds man er, mener hun. Medstudenter melder

om varierende kvalitet.

– Studentenes tilbakemeldinger går på alt fra stor frustrasjon hos enkelte, til helt fantastiske veiledere fra andre, sier Steene.

Hun mener imidlertid at teori og praksis har blitt bedre integrert etter endringen.

– Undervisningen har blitt mer praktisk, der vi for eksempel diskuterer videoopptak fra undervisningssituasjoner, veiledningssamtaler med elever og foreldresamtaler, sier Steene.

Sier én ting, gjør noe annet

Nestleder i Lektorprogrammets programutvalg (LPU), Marte Caroline Foldvik bekrefter at tilbakemeldingene fra studentene på PPU er blandede.

– Pedagogikken har vært litt svevende for noen av studentene,

og noen av foreleserne praktiserer ikke det de sier når de foreleser. Fagdidaktikken har derimot fått mye skryt, og de fleste synes det morsomt å være i praksis, sier Foldvik.

Leder i LPU, Asbjørn Bråthen framhever at programutvalget har en god dialog med instituttet, og at utvalget kommer med innspill og blir involvert i arbeidet med å forbedre PPU.

– Vi i ledelsen er åpne for å involvere oss i både formelle og uformelle møter, der vi får komme med tilbakemeldinger til studieledelsen, sier han.

Bråthen og Foldvik tror at endringene av PPU-utdanningen, samt andre prosjekter som UiO er involvert i, vil føre til at lærerutdanningen oppnår en høyere kvalitet

PPU mottok over 1000 søkere på 160 heltidsplasser til høstsemesteret. Dette er en økning på 200 søkere fra i fjor.

universitas@universitas.no

I vinden: Når Kari Bø tilttrer sin stilling som rektor 1. august, vil hun at skolen skal være internasjonalt ledende, ha mer undervisning på engelsk og fornye idrettsanleggene.

Fikk 37 studentstemmer

Lav valgdeltakelse til tross: Den nyvalgte rektoren på NIH, Kari Bø ønsker at skolen skal være aktiv på langt flere arenaer enn på idrettsbanen.

Rektorvalg

tekst Anders Ballangrud
foto Hans Dalane-Hval

Professor Kari Bø ble onsdag forrige uke valgt til ny rektor ved Norges idrettshøgskole (NIH). Som eneste rektorkandidat fikk hun 160 stemmer totalt, der beskjedne 2,8 prosent av de registrerte studentene stemte.

– Den lave deltakelsen blant studentene betyr vel at de enten er fornøyd, eller at de ikke bryr seg. Alt lå til rette for at de skulle bli informert om valget, og det er synd at det er et så lavt engasjement. Det er et demokratisk problem om studentene generelt ikke gidder å stemme, mener Bø.

Valgstyret ved skolen prøvde å hente flere kandidater til valget, men Bø og Lars Tore Ronglan endte til slutt opp alene som rektorkandidatpar.

– Valgdeltakelsen var ikke all verden. Jeg forstår at det ikke er så nøye for mange, også med tanke på at det bare var ett rektorpar som stilte, sier Bø.

«Valgdeltakelsen var ikke all verden»

Kari Bø, nyvalgt rektor ved NIH

Sammen med Ronglan skal Bø lede skolen i de fire neste årene. Det nye rektoratet trer i kraft 1. august.

Selv om den nyvalgte rektoren ikke har planlagt noen revolusjon på skolen, er det flere visjoner hun har bestemt seg for å nå.

– Mye av forskningen vår er på

et høyt internasjonalt nivå, så bedringene må først og fremst komme i undervisningen. Jeg vil ha mer undervisning på engelsk og mer utveksling. Linken mellom forskning og undervisning må bli bedre, og jeg vil at studentene skal bli kjent med praktisk forskning tidlig i studieløpet, sier Bø.

Den nyvalgte rektoren ser fram til nye utfordringer.

– Jeg trives veldig i min nåværende stilling, men ser frem til å jobbe med hele NIH og universitetspolitikk i større sammenhenger.

anderbal@universitas.no

Studentvalget ved NIH

- Valget ble foretatt som urnevalg onsdag 24. april.
- Kun ett rektor/prorektorpar stilte til valg.
- Det ble avgitt totalt 160 stemmer.

Valgdeltakelse:

Ansatte i undervisnings- og forskerstillinger:	54%
Ansatte i administrative-/tekniske stillinger:	64%
Studenter:	3%

Bø/Ronglan fikk disse stemmene:

Fra tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger:	55
Fra tilsatte i tekniske og administrative stillinger:	51
Fra studentene:	29

Blanke stemmer:

Fra tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger:	6
Fra tilsatte i tekniske og administrative stillinger:	11
Fra studentene:	8

■ Morten Bakke Kristoffersen trekker seg som leder av Studentparlamentet ved UiO med umiddelbar virkning.

■ Kristoffersen sier han trekker seg på grunn av sykdom. Nestleder i Arbeidsutvalget, Solveig Figenschou Thoresen sier sykdom ikke er forklaringen.

Student- leder går av

Gir seg: Morten Bakke Kristoffersen ble oppfordret til å trekke seg som leder av Studentparlamentet.

Studentpolitikk

tekst Anders Rikstad
foto Helle Gannestad

Etter flere ukers sykemelding har Morten Bakke Kristoffersen valgt å trekke seg som leder av Studentparlamentet (SP) ved Universitetet i Oslo (UiO).

Kristoffersen har sittet som leder i ti måneder og hadde to måneder igjen av sin periode.

– Grunnen til at jeg valgte å trekke meg som leder av SP-UiO er av helsemessige grunner. Etter en tids sykemelding og fordi jeg fortsatt er sykemeldt på ubestemt tid, virker det som det rette å gjøre. Avgjørelsen var tung å ta, skriver Bakke Kristoffersen i en e-post til Universitas.

Han ønsker ikke å utdype saken videre overfor Universitas.

Annen forklaring

Nestleder, og nå fungerende leder for Studentparlamentet, Solveig Figenschou Thoresen har en annen versjon av Kristoffersens avgang.

– Han er 100 prosent sykemeldt,

Tar over: Nestleder i Studentparlamentet, Solveig Figenschou Thoresen, mener «det var samarbeidet med Bakke Kristoffersen det var noe galt med».

men det at han er sykemeldt er helt på siden av avgjørelsen, sier Figenschou Thoresen.

Hun forteller at Arbeidsutvalget, som utgjør SPs ledelse, oppfordret Kristoffersen til å trekke seg.

– Det jeg kan si, er at vi i Arbeidsutvalget var enige om at det var den beste løsningen for å klare

å organisere arbeidet på en best mulig måte.

Hun omtaler situasjonen som oppsto i Arbeidsutvalget som prekær.

– Lederrollen innebærer forskjellige oppgaver og plikter. Vi var plutselig på et sted hvor det ikke fungerte, at det var samarbeidet det var noe galt med.

«Arbeidsutvalget var enige om at det var den beste løsningen»

Solveig Figenschou Thoresen,
leder av SP UiO

Selv om det er to måneder igjen har vi prøvd å ta ansvar for det og rydde opp.

– Bakke Kristoffersen sier at årsaken til at han trekker seg er sykdom, men du sier at det ikke er det?

– Jeg kan ikke kontrollere hva Morten sier, han får stå for det han sier. Jeg holder ved det jeg allerede har sagt, sier Figenschou.

Uttrykk for mistillit

På forrige studentparlamentsmøte kritiserte leder av Venstrealliansen, Truls Aarseth, Kristoffersens opptreden på landsmøtet til NSO tidligere i april. Aarseth uttrykte mistillit mot Bakke Kristoffersen på vegne av egen liste, men Kristoffersen var ikke til stede.

Etter møtet utdypet Aarseth

kritikken overfor Universitas:

– Kristoffersen var der som delegat, men også i kraft av sitt verv som leder av parlamentet. Når vi da ser at han stemmer mot sin egen delegasjon og snakker opp andre kandidater enn UiO-kandidatene, så mener vi det er såpass uholdbart at vi i Venstrealliansen ikke ønsker han som leder av Studentparlamentet, sa Aarseth.

Kritikken mot Kristoffersen gikk også på interne rutiner, men Aarseth ønsket ikke å utdype dette.

Denne uken sier Aarseth at han ikke tror uttrykket for mistillit på forrige parlamentsmøte var avgjørende for at Bakke Kristoffersen gikk av.

Solveig Figenschou Thoresen avviser at kritikken fra Venstrealliansen førte til at Kristoffersen gikk av som leder.

– Ofte er parlamentet uenig, men på landsmøtet fungerte vi fint. Det hadde ingenting med at Morten har trukket seg å gjøre.

Kristoffersen har ikke besvart Universitas' henvendelser vedrørende nestlederens uttalelser og Venstrealliansens kritikk.

anders.rikstad@universitas.no

VI HEIER PÅ DEG!

TIPS TIL
FORBEREDELSE

SiO RÅDGIVNING

STRESS-NED
TIMER

SiO ATHLETICA

LØRDAGSÅPEN
BARNEHAGE

SiO BARNEHAGE

LYKKE
TIL PÅ
EKSAMEN!

Studentsamskipnaden
i Oslo og Akershus

Fullt kaos på bibelskole

Hele styret ved Oslo International Bible College trakk seg tirsdag, etter at skolens rektor skal ha truet styremedlemmene med søksmål.

Bibelskolebråk

tekst Geir Molnes

Mandag kveld var det styremøte ved Oslo International Bible College (OIBC). I løpet av styremøtet ble Universitas, via våre kilder, informert om at hele styret kom til å trekke seg.

Og det gjorde de.

I en pressemelding tirsdag skriver den nå avtroppende styreleder Karl-Axel Mentzoni og nestleder Frank Stevenson følgende:

«Styret vurderte at familien Larsens innflytelse på skolen var for dominerende i og med at Finn Henrik Friis Larsen både er rektor og alene valgkomite for styret. Vi vurderte skolen tjent med en endring av dette.»

Det var imidlertid lettere sagt enn gjort, ifølge styret, som videre rapporterer at rektor var direkte motstander av slike endringer.

«Friis Larsen har motsatt seg dette og advarte med rettslige konsekvenser mot det enkelte styremedlem om styret ønsket å rokke ved hans posisjon i valgkomiteen. Styret så derfor ingen annen utvei enn å trekke seg med umiddelbar virkning.»

– Har ikke truet med søksmål

Rektor Finn Henrik Larsen avviser på sin side at han skal ha truet styret med søksmål.

– Selvfølgelig ikke. De ble derimot gjort oppmerksom på konsekvensene av å handle mot skolens vedtekter av tilstedeværende advokat, og hva det kunne medføre, skriver Larsen i en e-post til Universitas.

OIBC har gjennom flere måneder vært under tilsyn av Kunnskapsdepartementet (KD), etter at departementet fikk et anonymt tips om økonomiske misligheter ved skolen. Tilsynet pågår fortsatt.

Rektor Larsen mener styret trakk seg fordi de innså at de ikke klarte å følge opp det økonomiske tilsynet fra KD.

– Vil redde seg selv

Ifølge Larsen forsøker styremedlemmene gjennom pressemeldingen å redde seg selv ved å sverte skolen.

– Jeg lever og ånder for skolen. Det er beklagelig at andre som ikke klarer oppgavene sine, beviselig ønsker å ødelegge skolen med den pressemelding de har sendt, skriver Larsen.

– KD er inne i siste fase av sitt økonomiske tilsyn med skolen. Er du

I hardt vær: Rektor Finn Henrik Larsen avviser å ha kommet med trusler.

Universitas: 29. august 2012

Universitas: 5. september 2012

sikker på at departementet ikke vil finne noen uregelmessigheter?

– Sikker kan man ikke være før tilsynet er over. Men så langt jeg kjenner til, også etter samtaler med KD, så tror jeg vi skal komme greit ut av dette, skriver Larsen.

Han opplyser at han ikke vurderer å trekke seg fra sin stilling som rektor ved OIBC.

Framholder påstandene

Avtroppende styreleder Arild Mentzoni avviser at styret trakk seg grunnet en manglende evne til å følge opp KDs tilsyn.

– Det er en helt urimelig påstand. Vi skulle nok klart det. Grunnen til at vi trakk oss, er at vi fikk en advokat inn på styret som

truet hver enkelt av oss med rettslige konsekvenser, sier Mentzoni til Universitas.

– Så dere trakk dere fordi dere ble truet med søksmål?

– Ja.

– Rektor Larsen mener dere har svertet skolen for å berge deres eget skinn?

– Jeg er selvfølgelig ikke enig i den påstanden. Det siste skolen trenger nå, er å bruke penger på advokatutgifter, så vi trakk oss umiddelbart framfor å ta denne kampen i retten, sier Mentzoni.

Må redegjøre for samarbeid

I februar 2013 ble OIBCs eier, Regnbuen kristne felleskap, slått

konkurs. Hvordan dette vil påvirke skolens økonomiske situasjon framover, var temaet for et møte mellom skolen og KD den 16. april.

Det framgår av et brev som KD sendte til skolen den 22. april. I det samme brevet ber KD om en redegjørelse for skolens samarbeid med andre selskaper – der skolens ledere innehar posisjoner. I det ene selskapet, Privilegium Ltd., står rektor Larsen oppført som styremedlem. Administrerende direktør i Privilegium Ltd. er Solveig Larsen – kona til rektoren – som også er ansatt ved skolen.

Skolen har fått frist frem til 6. mai 2013 til å svare på brevet. KD

Oslo International Bible College (OIBC)

- OIBC er en religiøs fagskole, med campus på Lørenskog.
- Skolen ble startet opp under navnet Romerike Bibeltrening Senter i 1993.
- OIBC underviser i Menighets- og misjonsledelse på engelsk. Hovedvekten av skolens elever er internasjonale studenter.

vil avslutte tilsynet etter at de har vurdert skolens svar.

– Tvunget til tungetale

Universitas har tidligere skrevet om studenter ved OIBC som skal ha blitt tvunget til tungetale, trakassert og truet med utkastelse. Det framgikk av et brev signert over halvparten av skolens studenter, som Universitas fikk innsyn i. Ansatte på skolen skal også ha beskyldt elevene for å ha djevelens ånd i seg og for å bedrive heksekunst.

Innholdet ble senere bekreftet av to anonyme kilder med tilknytning til skolen. Ifølge kildene skal flere studenter også ha blitt truet med å bli kastet ut av landet.

Rektor ved OIBC mente brevet var skrevet av et fåtall misfornøyde studenter som hadde lurt andre til å signere det. På spørsmål om hvorfor noen skulle gjøre dette, hadde han ingen forklaring.

– Det vet jeg ikke. Jeg vil ikke spekulere i andres motiver. Og jeg har ikke noe behov for å finne ut hvem det er som skaffet signaturer. Om de vil være anonyme, så er det deres rett å være det, sa Larsen til Universitas den gang.

geirmoln@universitas.no

Velkommen til åpningen av nye Akademika Blindern!

Mandag 13. mai

11.00 Goodiebag til de 50 første fremmøtte

11.15 Offisiell åpning med snorklipping og kake

12.15 Ny grunnlov med Are Kalvø (Foto: Geir Henning Hopland)

13. 15 Merethe Lindstrøm om sitt forfatterskap (Foto: Niklas Lello)

Tirsdag 14. mai

12.15 Erlend Loe om boken "Vareopptelling" (Foto: Fredrik Arff)

13.15 "Har det på tunga!" Arne Torp gjetter dialekten din

14.15 Henrik Langeland om boken "Fyrsten" (Foto: Håkon Eikesdal)
Redaktør Mattis Øybø samtaler med forfatteren

Onsdag 15. mai

12.15 Lunsj med Thomas
Thomas Hylland Eriksen og Kristian
Gundersen om boken "Snåsakoden"

(Foto: Aschehoug)

akademika"

Frustrerte: Anja Fiskum (f.v.), Emilie Wesche Guttormsen og Nora Svenson Paus mener at Psykologisk institutt gjør en feiltakelse.

«Vi har sett et voldsomt engasjement»

Emilie Wesche Guttormsen,
psykologistudent

Avviste Islam Net-anken

Et enstemmig universitetsstyre støtter rektor Ole Petter Ottersen i avgjørelsen om å stenge Islam Net ute fra Universitetet i Oslo.

Islam Net

tekst Anders Rikstad
foto Hans Dalane-Hval

Islam Net har gjennom handling drevet kjønnssegregerende praksis på sine møter, og orga-

nisasjonen kommer med diskriminerende uttalelser mot homofile, slår et enstemmig Universitetsstyre fast.

Endret vedtektene

Islam Net søkte i november 2012 om å bli studentforening

ved Universitetet i Oslo (UiO), og i mars i år kom avslagsbrevet fra Universitetet. Rektor Ole Petter Ottersen var aktivt involvert i beslutningen. Islam Net klaget avgjørelsen inn for Universitetsstyret, etter at Ottersen utsatte Islam Nets klagefrist.

Islam Net endret vedtektene i håp om å få innpass som studentforening, men UiO mente at vedtektene fremdeles ikke tilfredsstilte kravene til studentforeninger, og at Islam Nets studentforening likevel ikke vil være tilstrekkelig uavhengig fra sentralorganisasjonen.

Religiøse studentforeninger

I klagebrevet til Islam Net problematiseres det at andre muslimske studentforeninger med «samme syn som Islam Net på at menn og kvinner ifølge islam bør sitte adskilt», har fått innpass hos UiO.

Styret besvarer dette slik i sitt vedtak:

«Hvis det er slik at andre studentforeninger ved UiO ikke retter seg etter Serviceerklæringen eller annet bindende regelverk ved institusjonen, ser man svært alvorlig på dette», skriver styret.

Incest-argumentet

Lederen for Islam Net, Fahad Qureshi har i flere anledninger forsvart Islam Nets homofili-syn ved å sammenligne homofili med incest. Det samme argumentet går igjen i klagebrevet til Islam Net, som er undertegnet Lionel Giriteka:

«Fahad Qureshi oppfordrer ikke til å diskriminere homofili bare fordi han påpeker dobbeltmoralen ved å forby incest og til late homofili. Det som er fakta er at den norske lov diskriminerer de som ønsker å ha incest», skriver Giriteka i klagen.

Universitetsstyret reagerer på dette og skriver i vedtaket at: «Denne uttalelsen i klagen

understreker og forsterker grunnlaget for Universitetet i Oslo sitt avslag. Klagen viser med all tydelighet at Islam Net UiO står inne for og fremmer holdninger som med all rimelighet oppfattes som diskriminerende og krenkende».

Rektor Ole Petter Ottersen, som i første omgang avsto søknaden til Islam Net, er også styreleder i Universitetsstyret.

Studentenes representanter i Universitetsstyret, Helge Schwitters og Solveig Figschou Thoresen, var blant styremedlemmene som stilte seg bak Ottersens avgjørelse forrige uke.

anders.rikstad@universitas.no

6 | NYHET

Islam Net vil til UiO

Organisasjonen Islam Net har søkt om å bli studentforening ved Universitetet i Oslo. — Dette er en misjonerende menighet, ikke en studentorganisasjon, mener ekspert Tor Bach.

STUDENTFORENING Bach mener Islam Net består av veldig konservative og til dels radikale, unge muslimer, men understreker at de ikke byller terrorisme.

Utelukker ikke Islam Net har allerede en studentforening ved UiO.

Universitas: 23. januar 2013

INTERNASJONAL DUGNAD

Ønsker du å oppleve en annerledes ferie?

Velg mellom mange hundre internasjonale dugnadsleire!

Psykologisk karakterkrigføring

Karakterer blir gjeninnført på profesjonsstudiet i psykologi ved UiO. Studentene frykter en «flink pike»-kultur.

Karakterer

tekst Christoffer Gundersen
foto Hans Dalane-Hval

Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo (UiO) har vedtatt at karakterer igjen skal bli en del av hverdagen for profesjonsstudentene i psykologi.

Opprinnelig var det graderte bokstavkarakterer i alle fag på studiet, men for to år siden ble en ordning med «bestått» og «ikke bestått» innført. Økonomiske innstramminger ble anført som grunn.

Begrunnelsen for å ta tilbake bokstavkarakterene er blant annet at instituttet vil gi studentene et insentiv til å prestere bedre, og gjøre det lettere for arbeidsgivere å skille kandidater fra hverandre.

Frykter ukultur

På Facebook er det nå startet en diskusjonsgruppe, som i skrivende stund har 512 medlemmer. Her får psykologistudentene fritt utløp for sine frustrasjoner.

– Det voldsomme engasjementet vi har sett, kan nok forklares med at studentene føler at avgjørelsen er tatt over hodet på dem. Studentene ønsker å få bedre argumenter for hvorfor ledelsen gjeninnfører karakterer, sier Emilie Wesche Guttormsen, som var med å starte Facebook-gruppa.

Guttormsen tar enkeltemner i psykologi, og blir dermed ikke påvirket av endringene. Anja Fiskum går derimot profesjon, og mener at instituttet bruker ressursene sine feil.

– Instituttet burde heller prioritert å forbedre dagens ordning.

Karakterer på profesjonsprogrammet i psykologi

- Fra og med høsten 2013 vil det bli gjeninnført bokstavkarakterer i ni emner på profesjonsprogrammet i psykologi ved UiO.
- Det vil da være 13 av 41 emner på programmet som vil ha karakterskalaen A til F.
- Ordningen skal evalueres etter to år.

Pengene kunne for eksempel vært brukt på mer individuell oppfølging, sier Fiskum.

Facebook-aktivistene er redd for at karakterene kan påvirke studiekulturen, som nå preges av stor samarbeidsvillje. De mener ledelsen heller burde inviteret studentene til å svare på hva som kan gjøre dem enda mer motiverte.

– Mange frykter at konsekvensen blir en «flink pike»-kultur, hvor tryggeste vei til god karakter er å reproducere pensum på eksamen, sier Guttormsen.

Overrasket institutt

Kjetil Sundet, instituttleder ved Psykologisk institutt på UiO er overrasket over protesten fra studentene.

– Saksgangen har vært grundig – den har pågått i minst ett år – og studentene har fått være med. Jeg forstår derfor ikke den kritiske svartmalingen av hvilke negative konsekvenser dette kan få, sier Sundet.

Han ser klare fordeler med å innføre karakterer igjen.

– Det er gode intensjoner bak at de blir gjeninnført. Sensorene får nå dobbelt så mye tid til å bedømme en oppgave, siden det er mer krevende å sette karakterer. Vi jobber også med å gjøre tilbakemeldinger til studentene bedre, sier Sundet.

Instituttlederen tror ikke arbeidsmarkedet vil interessere seg særlig i karakterene. Han ønsker primært å innføre dem for å motivere studentene.

– Den dagen det blir et overskudd av psykologer – som er langt inn i

framtiden – vil man vekte den ene mot den andre. Slik karakterene har fungert tidligere, har de ikke vært avgjørende for om en kandidat får jobb, sier Sundet.

– Ligner mer på myter

Ikke alle på Facebook-gruppa stiller seg kritisk til karakterer. En av disse er Hanne Maria Krøvel, som går femte semester på profesjon. Hun tror ikke miljøet på studiet vil bli dårligere med karakterene og peker på at studentene uansett er faglig interesserte.

– Dette ligner mer på myter som folk har hengt seg opp i. Det er en stusseliggjøring av studentene, dersom en tror at det gode miljøet ikke kan opprettholdes med karakterer, sier Krøvel.

Hun tror at karakterene bare vil gi bedre innsikt i hvor godt studentene gjør det, og påpeker at dagens system fører til at noen få fag med bokstavkarakterer får overdrevet stor betydning på vitnemålet.

c.s.gundersen@universitas.no

HVEM ER UIOS BESTE UNDERVISER?

Har du en foreleser som er **nyskapende**, **stimulerende** og så **engasjerende** at du nesten ikke klarer å sitte stille?

Studentparlamentet deler ut pris på **10 000 kr** til UiOs beste underviser!

Meld inn kandidater innen 9.mai til **undervisningsprisen@studentparlamentet.uio.no**

Les mer om kriteriene på studentparlamentet.uio.no

LURER DU PÅ NOE?

Spør oss på undervisningsprisen@studentparlamentet.uio.no

www.studentparlamentet.uio.no

SP

STUDENTPARLAMENTET
VED UIO

Vil ikke ta Akade regningen

– Studentene skal ikke finansiere Akademika alene, mener leder i Velferdstinget i Oslo og Akershus, Tone Vesterhus. Rektor ved Universitetet i Oslo, Ole Petter Ottersen, mener dagens støtte er god nok.

Akademika

tekst Are W. Sandvik
foto Helle Gannestad

Tidligere i vinter avslørte Universitas at Akademika er dårlig butikk. Rekordunderskudd og bruk av studentkroner for å dekke tapene ga store overskrifter, også nasjonalt.

Nå fremmer Arbeidsutvalget i Velferdstinget (VT) i Oslo og Akershus et forslag om at hver en-

kelt utdanningsinstitusjon må trå til og støtte Akademika.

– Uten Akademika ville pensum vært langt mindre tilgjengelig. Studentene ville fortsatt kunne skaffet de store titlene, men vi ville mistet de mindre. Uten den funksjonen Akademika i dag tilbyr, vil vi få et klart hinder for den akademiske friheten, sier leder i VT, Tone Vesterhus.

Viktig for studentene

Vesterhus mener Akademika spil-

ler en så viktig rolle i studentenes utdanning at bokhandelen fortjener mer støtte fra de ulike institusjonene.

– Vi mener det er ganske naturlig at institusjonene støtter Akademika mer enn de gjør nå. Akademika fyller en funksjon som ikke er ivaretatt av noe annet organ hverken ved Universitetet, i det offentlige eller i det private.

– Hvilken funksjon?

– Pensumvask, blant annet. Det å ta imot pensumlister, sjek-

ke om dette eksiterer, i riktig opplag og til riktig tid. Det er en stor jobb som gjøres der, og det er mange årsverk som går med på den jobben.

Arbeidsutvalget skriver i et saksframlegg til møtet i VT neste uke at «formålet med Akademika er én ting: å sørge for at studentene på billigst mulig vis får tak i alt pensumet de trenger for å studere.»

– Siden mye pensum finnes billigere på nettet – har Akademika da feilet?

– Noen titler finnes billigere på Amazon eller andre sider, ja. Men vi kan ikke tillate oss å få en ord-

ning der det at noen store pensumverk selges billig et sted, tar livet av bokhandelen som velger å tilby et bredt utvalg bøker.

«Det er ikke essensielt for oss hva bokhandelen heter.»

Ole Petter Ottersen, rektor ved Universitetet i Oslo

– Men dere i Arbeidsutvalget setter ikke som mål at Akademika skal være selvfinansiert?

– Nei, poenget er at det ikke skal finansieres av studentenes penger. Subsidiar må gjerne komme fra institusjonene, for eksempel i form av

fristasjon (gratis leie av lokaler, red. anm.). Men det er ikke greit at det kommer fra studentene og semesteravgiften, mener Vesterhus.

MAT OG DRIKKE

EKSAMENSTILBUD:

KAFFE & DESSERT

KR 10,-

MINERALVANN

KR 15,-

- ved kjøp av middag.

Institusjonsfinansiert, ikke studentfinansiert: Christian Strandenæs og Tone Vesterhus, henholdsvis informasjonsansvarlig og leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus, mener subsidiering av Akademikas drift, om nødvendig, skal komme fra utdanningsinstitusjonene – ikke studentenes lommer.

Rektor-nei til støtte

Rektor ved Universitetet i Oslo (UiO), Ole Petter Ottersen, mener dagens Akademika-støtte fra UiOs hold er god nok.

– Vi har allerede fristasjon til deler av Akademikas virksomhet på Universitet nå, og jeg ser ingen grunn til å utvide støtten per i dag. Vi føler at situasjonen i dag er tilfredsstillende.

– *Velferdstingets ledelse mener at Akademika bør få gjenytelser for sine tjenester til utdanningsinstitusjonene. Hva tenker du om det?*

– Vi ønsker at studentene skal finne både pensumlitteratur og sekundærlitteratur på campus, og at campus skal ha et godt læringsmiljø. Men det er ikke essensielt for oss hva bokhandelen heter, svarer Ottersen.

Bedre i gamle dager

Da Universitas spør administrerende direktør i Akademika Geir Helge Espedalen om utdanningsinstitusjonenes bidrag til studentbokhandelen, tar Espedalen oss med tilbake til 90-tallet:

– Full fristasjon ved UiO og andre læresteder tilknyttet Student-samskipnaden, gratis renhold, vakthold, oppvarming, strøm samt støtte til investeringer i butikkinnredning og lignende, skriver han i en e-post.

– Men det er ikke lenger tilfelle. Fristasjon har gradvis forsvunnet, og i dag betaler Akademika enten husleie, omsetningsavgifter, resultatdeling, eller kombinasjoner av dette.

Espedalen forteller at Akademika sørger for rett pensum til rett tid, før undervisningen star-

ter, samt at Akademika bidrar til den akademiske friheten ved at faglærere får full frihet til å velge pensum.

– For at Akademika fortsatt skal kunne yte denne tjenesten, er vi avhengige av å kunne ta oss betalt for den, og det er nærliggende at institusjonene er den som betaler for å opprettholde dagens faglige frihet til å sette en hvilken som helst bok på pensum, sier Espedalen.

Han forteller at dersom lærestedene eller staten vil betale for Akademikas tjenester, så vil Akademika både kunne opprettholde sin prisgaranti om at ingen andre nettbutikker skal være billigere enn akademika.no, og betale utbytte til eierne – studentsamskipnadene i Oslo og Trondheim.

arews@universitas.no

Ønsker du en meningsfull utfordring?

“Verden i”-prosjektene (ViP) er et CISV Norge-prosjekt som samarbeider med asylmottak i og rundt Oslo. Høydepunktet i prosjektet er en ukens lang sommerleir for barn som bor på asylmottak og barn fra deres nærområde i uke 26. Utover høsten arrangerer vi månedlige aktivitetsskvelder. ViP har som mål å fremme positive holdninger til mangfold, og ønsker med små, konkrete grep å bidra til et mindre motsetningsfylt samfunn.

Vi søker nå flere engasjerte frivillige medarbeidere som vil være med å arrangere og delta på årets sommerleir! Som frivillig i prosjektet får du:

* Arbeidserfaring	* Nettverk
* Ledertrening	* Være med på å utvikle og forme leir og aktiviteter
* Opplæring i erfaringsbasert læring	* Fantastiske opplevelser sammen med barn fra ulike deler av verden
* Attest	

Kontakt oss på e-post: verdeniprosjektene@gmail.com
Add oss på facebook: Verden i Oslo og Skedsmo

tips
oss
universitas@
universitas.no

Betaler jukseernes advo

Universiteter og høyskoler bruker millioner på å dekke studenters advokatutgifter i klagesaker. Jusdekan ved Universitetet i Bergen kaller ordningen «meningsløs».

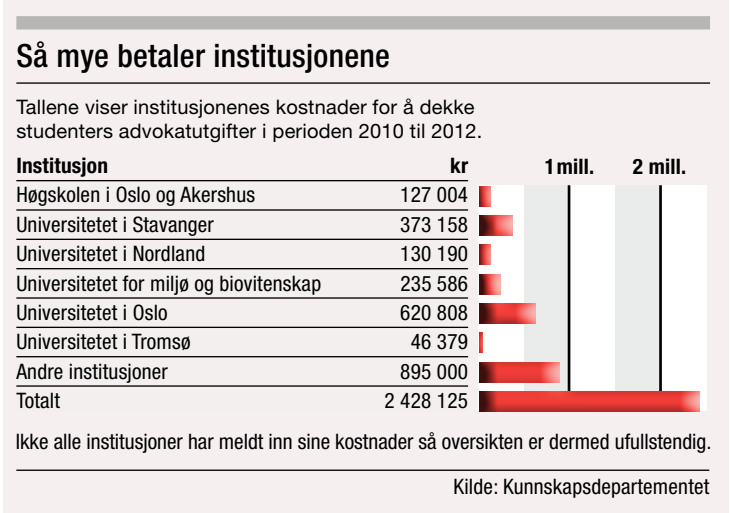
Advokatutgifter

tekst Axel Geard Nygaard
foto Henrik Evertsson

Minst 2,4 millioner kroner har norske utdanningsinstitusjoner brukt på advokatutgifter for studenter de siste tre årene. Det viser foreløpige tall fra Kunnskapsdepartementet (KD) som Universitas har fått tilgang til. Utgiftene kommer som følge av en særlig rettighet for studenter i Universitets- og høyskoleloven. Det er nemlig slik at om du blir utestengt fra studiet ditt som følge av fusk, uskikkethet eller straffbare forhold, er institusjonen pålagt å dekke advokatutgiftene dine. Av de 2,4 millionene er det universitetene som står for brorparten av utgiftene. Universitetet i Oslo (UiO) har alene brukt 620 808 kroner siden 2010.

– Meningsløs lov

Dekan ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen (UiB), Asbjørn Strandbakken har tidligere uttalt til Bergensavisen at loven er meningsløs. Han mener at loven gir universitetene insentiver til ikke å følge opp juksesaker. – Enkelte advokatutgifter kan komme opp i 150 000 kroner. Da blir det et spørsmål om institusjonene vil bruke deler av fakultetenes budsjetter til å forfølge juksesaker, eller om de vil feie det under teppet, sier Strandbakken til Universitas. Han mener at sakene heller burde omfattes av Lov om fri retts hjelp. – Da er det ikke universitetenes budsjetter som blir direkte påvirket av at det oppdages juks. Det blir en offentlig oppgave, sier han. Strandbakken stiller også spørsmål ved om det er riktig å dekke advokatutgiftene til domfelte jukserere. – Hvis man blir frifunnet er det ikke tvil om man skal få dekket utgiftene, men hvis man for eksempel blir domfelt i en straffesak blir man normalt pålagt å betale advokatutgiftene, sier han. Ifølge Universitets- og høyskoleloven skal utgiftene altså dekkes uansett. – Det er i strid med det som el-

lers er vanlig rettspraksis, sier Strandbakken.

Ser ingen problemer

Ledelsen ved Universitetet i Oslo (UiO) ser ikke noe behov for å endre disse reglene. – Utestengelse er en alvorlig reaksjon overfor studentene. Det styrker studentenes rettssikkerhet at de kan la seg bistå av ad-

vokat eller annen støtteperson, skriver viserektor Ragnhild Helene Hennum i en e-post til Universitas. Hun trekker også fram at ordningen motvirker sosiale forskjeller. Studentombud ved UiO, Marianne Høva Rustberggard, mener det er en styrke for rettssikkerheten til studentene at de kan få

dekket sine utgifter til advokat. – Man må ta hensyn til studenters begrensede økonomi, påpeker hun. Også studie- direktør ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Marianne Bratland forteller at høyskolen stiller seg positive til ordningen. I Kunnskapsdepartementet an- ses ikke problemstillingen med feil insentiver som et reelt problem. – Vårt inntrykk er at univer- sitetene og høyskolene tar tak i juksing uavhengig av om det kos- ter dem noe, sier Lars Vasbotten, avdelingsdirektør i KD. Han forteller at problemstil- lingen har kommet opp tidligere. I disse dager er KD i gang med å samle inn tall på hvor mye ut-

danningsinstitusjoner rundt om i landet bruker på studentenes advokatutgifter. – En inn- sigelse har vært at det koster insti- tusjonene mye penger, og det er blant annet derfor vi har kartlagt in- stitusjone- nes utgifter nå, sier Vasbotten. KD har ikke vurdert å la sake- ne omfattes av Lov om fri retts- hjelp, slik Strandbakken foreslår. – Det er ingen planer om å en- dre regelverket, sier han. – Hvorfor dekkes utgiftene selv om studenten blir dømt for juks? – Dette er igjen for å sikre stu- dentenes rettssikkerhet. Hvis studenter løper en risiko for å måtte dekke saksomkostningene selv, ville nok mange valgt ikke å klage, sier han. axelgn@universitas.no

«Det er i strid med det som ellers er vanlig rettspraksis»

Asbjørn Strandbakken, dekan ved Det juri- diske fakultet ved Universitetet i Bergen.

Sikrer rettssikkerhet

Advokater

Juksefinansiering?: Universiteter og høyskoler finansierer kanskje ikke juksing på eksamen, men de må hvertfall betale advokatregningen til jukseere som blir utestengt.

Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler:

- §4-8
(5) Kandidaten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.
- §4-9
(7) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestenging fra klinisk undervisning eller praksisopp-læring er reist i den nasjonale nemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.
- §4-10
(5) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethets-nemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

Innfører møte-stopp: – Det er om å gjøre for oss å få til en dialog og et samarbeid igjen. Vi er ikke interessert i å krangle, men å få avklart et veldig viktig moment for oss, sier Christer Wiik Aram, hovedtillitsvalgt i Akademikerne ved UiO (midten), her med Parat-leder ved UiO Ole Martin Nodenes (t.v.) og Ellen Dalen, NTL-leder ved UiO.

“Nytteløst å møte ledelsen

Konflikten rundt omstillingsprosessen ved Universitetet i Oslo eskalerer. Nå nekter de fire fagforeningene å møte universitetsledelsen.

Internt handlingsrom

tekst Håkon Frede Foss
foto Hans Dalane-Hval

Samarbeidet mellom fagforeningene ved Universitetet i Oslo (UiO) og universitetsledelsen har skåret seg fullstendig. Stridens eple er betydningen av ordet *medbestemmelse*.

Arbeidslivet på UiO reguleres etter Hovedavtalen i staten, som slår fast at medbestemmelse er noe de ansatte har rett på.

– Men ledelsen tar ikke medbestemmelsesretten på alvor. De viser ingen forståelse for hva medbestemmelse faktisk betyr, sier hovedtillitsvalgt i Forskerforbundet ved UiO, Kristian Mollestad.
– Det å møte ledelsen føles dermed nytteløst, og vi må først rydde opp i dette.

– Handler om demokrati

Sammen med de tre andre fagforeningslederne ved UiO, har Mollestad avsluttet all møtevirksomhet med universitetsledelsen før rektor Ole Petter Ottersen avklarer hvordan *han* tolker medbestemmelsesretten til de ansatte.

Christer Wiik Aram, hovedtillitsvalgt i Akademikerne ved UiO, vil heller ikke møte universitets-

ledelsen før dette er avklart.

– Det handler om hvordan demokratiet på arbeidsplassen skal fungere og hvordan vi som likeverdige parter skal finne de beste løsningene for hvordan UiO bør være, sier Aram.

– Dramatisk situasjon

Konfliktens rot er prosjektet Internt handlingsrom (IHR).

Formålet med prosjektet er å spare penger i administrasjonen på Universitetet i Oslo (UiO). Gevinsten er at mer penger skal kunne brukes på undervisning og forskning (se fakta).

Prosjektet har så langt også hatt sin kostnad – i form av krass kritikk fra ansatte ved Universitetet i Oslo (UiO). Ellen Dalen, leder av Norsk Tjenestemannslag (NTL) har stått i spissen:

– Det er en dramatisk situasjon. UiO-ledelsen har totalt oversett fagforeningens meninger og holdninger og gjennomfører sine vedtak uten i det hele tatt å lytte til fagforeningene. Det sår tvil ved om ledelsen i det hele tatt anerkjenner medbestemmelsesretten, sier Dalen.

– Gjennom IHR-prosessen, spesielt etter styrevedtaket før påske, opplever vi at vi ikke har reell medbestemmelse. UiO-ledelsen snakker konsekvent om

involvering og medvirkning, men vi har en rett på *medbestemmelse*, påper NTL-lederen.

– Er dette en eskalering av konflikten?

– Ja, det er en eskalering fra arbeidsgivers side, og derfor må vi sette på en brems. I siste informasjonsmøte om prosessen videre i IHR ble vi nektet å få informasjonen skriftlig, og vi ble informert om at prosessen skulle tas direkte med de ansatte, ikke med fagforeningene. De ansatte ringer oss og ber om råd, men vi vet ikke noe om prosessen. Grunnlaget vårt for å bistå våre medlemmer forsvinner, sier Dalen.

Rektors tolkning

UiO-rektor Ole Petter Ottersen kjenner seg ikke igjen i Dalens virkelighetsbeskrivelse.

– Vi har deltatt i en rekke møter, og invitert til ytterligere møter, nettopp for å diskutere fagforeningenes medbestemmelse i den videre IHR-prosessen, skriver Ottersen i en e-post til Universitas.

Slik tolker rektoren medbestemmelsesretten til de ansatte:

– UiOs ledelse mener at begrepet «medbestemmelse» må tolkes langt utover de få sakene hvor avtaleverket gir fagforeningene en formell beslutningsrolle. De tillitsvalgte skal målbære sine medlemmers synspunkter og interesser, og bidrar da med premisser som sikrer utfyllende beslutningsgrunnlag. I den rol-

Internt handlingsrom

- Plan for å spare administrasjonskostnader for å kunne bruke mer penger på undervisning og forskning.
- Vedtatt av styret ved Universitetet i Oslo i 2010.
- Til nå har ledelsen kuttet 30 millioner kroner i administrasjonskostnader og har planlagt å kutte ytterligere 20 millioner i år.
- 12. mars vedtok Universitetsstyret en omorganisering av de fem avdelingene Forskningsadministrativ avdeling, Studieavdelingen, Økonom- og planavdelingen, Kommunikasjonsavdelingen og Organisasjons- og personalavdelingen.
- Rektor Ole Petter Ottersen måtte bruke sin dobbeltstemme for å få gjennomslag for forslaget, og prosessen ble kraftig kritisert av UiO-ansatte i ettertid.
- Ottersen har uttalt at prosjektet vil føre til bedre rutiner, unngåelse av dobbeltarbeid og rolle- og ansvarsavklaring.

len er de med og påvirker avgjørelsen, skriver han.

Ottersen beklager at fagforeningene ikke stiller til IHR-møtene, og understreker at Hovedavtalen forplikter organisasjonene til aktiv deltakelse.

Uniforum melder at UiO-ledelsen skal møte fagforeningene onsdag neste uke for «om mulig å finne en felles plattform å bygge tillit ut fra»
haakonff@universitas.no

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
debatt@universitas.no 482 42 240Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Rave-redaksjonen

« Fra prostitusjonsformidling til narkotikareklame. Hva blir det neste trekk fra studentavisa? Har dere ikke vitkigere ting å skrive om? »

Universitassen

« Unødvendig og ikke minst ødeleggende artikkel for et miljø, som er mer eller mindre totalt fritt for vold! Folk på disse festene er kun ute etter å hygge seg og høre på god / alternativ musikk. Dette er normalt i hele resten av Europa, men med Norges «kommunist» aktige lover og pekefinger regler, så er dette eneste alternativ. Slik journalistik trenger vi så absolut ikke »

Gjermund

« Den tilsynelatende nedlatende tonen om ulovlig «narkotika-bruk» kunne artikkelforfatteren holdt seg for god til, men hva kan man forvente når kunnskapsnivået om rusmidler i den generelle befolkningen er som det er i dag. Poenget: Jeg tror ikke Universitas prøver å moralisere eller «blande seg»; ser ikke hvordan denne artikkelen kan virke «ødeleggende» for Oslos undergrunnfester. »

Spesiell K

Henta fra debatten til kultursaka
«Raver til morgengry»

Misnøgte juristar

« Studentene er for en stor del «glatte» flinkiser fra Oslo vest, ofte barn eller barnebarn av jurister. Foreleserne er ofte avvikere (i ulike varianter) som aldri har vært utenfor 1800-talls-pompøsiteten de omgir seg med. Helhetsinntrykket er en virkelighetsfjern og usunn verden, som bare bekreftes når man ser på hvordan rettsapparatet fungerer. »

Silentio

« Jeg har gått på flere forskjellige studier, men har aldri hatt så fjerne sensorer som jeg har hatt på jussen på UiO. Ofte regelrett ignorerer de det som står i sensorveiledningen, og gir håpløse svar når man stiller dem til veggs og ber om karakterbegrunnelse. Klager blir sendt til en like håpløs gjeng med sensorer, så det er ikke mye håp der heller. »

Wyatt

« Her må bransjen og forelesere ta seg sammen for å gjøre noe for å endre miljøet. jusmiljøet er preget av illojalitet og kniving, inget samhold eller samarbeide. Det skaper et fryktelig dårlig miljø som sitter i folk i tiden etter de har studert og også når de skal ansette nyutdannede. »

Jonas

Henta fra debatten til nyhetssaka
«Jusstudentene på klagetoppen»

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

forskningno Single unge menn fra Oslo er de farligste på kjøkkenet.

29. apr

Jenter: Ta ansvar, finn type.

MarkusTobiassen Grønn ungdom har en jobb foran seg med å gjøre forkortelsen GU litt mindre avskrekkende.

28. apr

Oouch. Skaff kommunikasjonsrådsgjevar!

tordlien Den var jeg litt fornøyd: – Studenter kan ikke leve av valgflesk! – @Studentsnakk får bruke den billig!

28. apr

Sott.

UniOslo_SVfak – Jeg arbeider med å få publisert noen vitenskapelige artikler om bruk av porno-grafi og swinging.#BenteTræen #SVNytt

26. apr

#Forskningsfronten.

eivindtraedal Tenk om Nazi-Tyskland hadde visst at de enkelt kunne overvunnet Norge ved å snike inn noen tyske flagg i 17.maitoget 1940. Snakk om overkill

26. apr

Word. Godt det går framover.

SP_UiO Kjenner du UiOs beste underviser? Nominer ham eller henne til Studentparlamentets undervisningspris!

25. apr

Spennings er til å ta og føla på!

ARKIVFOTO: UNIVERSITAS

Kritiske: Tekna Studentene mener innplasseringene av de realfaglige studiene ikke spiller de reelle kostnadene.

Penger for praten

REALFAG

Shkura Olluri
Studentkontakt i Tekna Studentene i Oslo

I Aftenposten 14. april råder kunnskapsminister Kristin Halvorsen ungdom til å velge realfagene, fordi dette er kompetanse samfunnet sårt trenger og næringslivet etterspør. Det har aldri har vært flere som har blitt tatt opp til høyere utdanning innen teknisk-naturvitenskapelige fag. Men dette er bare en del av jobben. Vi måler ikke suksess i ski-VM basert på antall startende, men i resultater og medaljer. Slik må vi måle også her, i resultat og kvalitet. Det er ikke slik at 100 studenter inn er lik 100 kandidater ut, og det sier lite eller ingenting om kvaliteten.

«De nye studieplassene kan føre til at kvaliteten forringes.»

I dag oppretter regjeringen studieplasser på papiret, men gjør lite med infrastrukturen. Problemet er at dagens finansiering av teknologi- og realfagutdanninger ikke dekker kostnadene til nødvendige utstyrsinvesteringer eller vedlikehold av eksisterende utstyr. Disse utdanningene krever laboratorier og annet dyrt utstyr, og blir dyrere

per student enn en del andre fagområder. Studieplasser plasseres av Kunnskapsdepartementet i hierarkisk ordnete finansieringskategorier. Vi mener at innplasseringene av de realfaglige studiene ikke spiller de reelle kostnadene. Når regjeringen oppretter nye studieplasser uten å gjøre noe med infrastrukturen, blir resultatet flere studenter per lesesalplass, per laboratorieplasse og per vitenskapelig ansatt. Utdanningsinstitusjonene får ikke økonomisk handlingsrom til å tilpasse infrastrukturen til veksten av studenter. De nye studieplassene kan derfor føre til at kvaliteten forringes og frafallet øker.

Tekna Studentene frykter at realfagsatsingen holdes nede fordi regjeringen og lærestedene bygger ut de fagretningene som koster minst. Den beste måten å motbevise dette på er ved å sørge for at teknisk-naturvitenskapelig utdanning finansieres tilstrekkelig, med sterkere insentiver for å opprette flere og bedre studieplasser for å dekke samfunnets behov for arbeidskraft.

Kvantitet er viktig, men ikke for enhver pris, Kristin!

Ordets makt og grisens avmakt

DNS

Øyvind Foss
tidl. prorektor UiS og styremedlem i DNS 1959

Det Norske Studentersamfund feirer nå 200 år med politisk og kulturell kamp om de store ideer, frihet, rettferd og likestilling. Motsetningene var alltid store, diskusjonene et skarpt våpen som ble brukt så vel fra høyre som fra venstre. DNS hadde en gang landets frieste talerstol, debattene var spennende, uenigheten grenseløs, stemningen høy og replikkene satt som spyd i veggene. Det er jo det som alltid kjennetegner et ekte akademisk forum som DNS, men som i dag kun finner sted i Litteraturhuset.

Og da er det lett å forstå at DNS på nettet nylig opplyste at det definitive høydepunkt i jubileumsåret, ville være Hans Majestet Grisens fest i oktober. Et høydepunkt? En orden som ble stiftet i 1859, og har hatt en høyst blandet tilværelse i det moderne Norge. Men la nå Grisen leve videre. Jeg satt selv i et radikalt styre i 1959 da vi i Oslo

Rådhus feiret Grisens 100 års eksistens.

I etterkrigstida var oppslutningen stor, men etter hvert er den kun blitt holdt i live av spesielle interesserte grupper og fullstendig apolitiske studenter. Men la nå gjerne Grisen leve, vi trenger sikkert litt akademisk ironi. Men det vil aldri være de selvhøytidelige og under tiden tåpelige Grisefester, som vil vekke liv i DNS. Det må være de store ideer, de politiske debatter som tar tilbake landets frieste talerstol, der det er Ordets makt som regjerer, og ikke en avmektig og skrantende Gris.

UNIVERSITAS NR. 27, 2009

The University of Oslo threatens to undermine its reputation by hosting Klimarealistene, a group misrepresenting science for commercial gains, writes Gunnar W. Schade.

Should serial misinformers be hosted by the University?

Kronikk

Gunnar W. Schade
Researcher with the Department of Chemistry, UiO

«**Reposition** global warming as theory (not fact)» is the top listed item on a famous 1991 memo by the Western Fuels Association, a US coal industry lobbying group. So began one of the most successful anti-science campaigns of all times, very much alive today. Using what is called the tobacco strategy, the industry created alternative narratives («global warming is good for you»), hired fake experts (e.g. F. S. Singer), and used a massive media campaign to undermine climate science and discredit scientists. The objectives were clear: Protect the fossil fuels industry interests by «shaping public opinion on a national scale». They succeeded.

Throughout the last two decades conservative think tanks have used the tobacco strategy so effectively that to this day, public opinion on whether global warming is an established fact, lacks grotesquely behind the scientific consensus. Working from the tobacco strategy's main tenet, «doubt is our product...», the initial strategy quickly morphed into full-blown denial, later assisted by the rapid development of the internet allowing the instant and broad spread of misinformation. Today, many countries have their own version of this campaign and its «Merchants of Doubt» (N. Oreskes & E. Conway, Bloomsbury Press, 2010). Norway has Klimarealistene.

Scientists were not prepared for this onslaught. We are generally a more introvert folk. We build our work on the scientific method, and publish and discuss science in scientific journals, not the popular press. As US scientists became verbally harassed and denigrated

in the mid-90ies, it slowly dawned on them what they were up against. When I first moved to the US in 1998, I was astonished about the prevalence of misinformation outside scientific circles. Reading «The heat is on» (R. Gelbspan, Basic Books, 1998) explained what had happened. This and other exposés of the well-organized and well-funded climate science denial operation led the way to scientists beginning to defend their work in, and to explain it to a broader public. Today, in the internet age, there are numerous websites such as RealClimate or SkepticalScience designed to explaining climate science and debunking misinformation.

Why would anyone question the science? Motives differ, but as Oreskes convincingly lays out, a generally strong believe in free market mechanisms, combined with strong anti-government/personal freedom attitudes, stirs fears that responding to the threat of climate change may cause disruptive and unacceptable societal changes. As a result, the political convictions of this minority get expressed in misrepresenting the science. Although these so-called «contrarians» have no scientific leg to stand on, they are a very vocal, unapologetic minority, not afraid to promote and spread their opinions widely. For example, last fall Klimarealistene send a folder containing their misinformed opinions «doubting» climate science to numerous schools and libraries throughout Norway, as well as to parliament members. CICERO was forced to mail clarification letters in response.

Make no mistake, the doubt strategy is a well-rehearsed and effective tool of denial. It played again last week when Klimarealistene hosted a speaker who has minimal-to-zero relevant research publications in climate

science, but is a professor (the «fake expert» strategy, following an API memo from 1998). They again sought and were given a highly credible venue at the university, so as to rely on its good name. The professor gave a lecture that would not survive expert scrutiny, or be torn to shreds if accepted at a serious conference or given as a departmental seminar for experts. Bottom line: a very unbalanced presentation intended not to convince experts, but to confuse people unfamiliar with the topic, including those unassuming reporters in the back. Universities already familiar with these tactics avoid having their name misused this way. No way such a talk would be allowed use of venue at Stanford. Yet, UiO is happy to host. Doubt anyone?

Proff amatør:
Ida Gran-Jansen er
en reser på cupcakes.
– Smakskombinasjoner
er min styrke, sier hun.

Glaserte husmødre

Mange unge norske kvinner vender nå tilbake til kjøkkenet som formødrene kjempet seg ut fra.

Kjønnsroller

tekst Solveig Nygaard Langvad
foto Helle Gannestad

«Vær aldri høyrøstet eller bråkete ute blant andre. Vær forsiktig med flokkmentalitet, som kan få en til å gjøre ting en ikke vil gjøre når en er alene. Det er her i landet ikke god tone å gå og spise på gata eller for damer å røke på gata»

– Husmorboka i tolvte opplag, 1967.

Det er lite ved det gamle husmoridealet som hører hjemme i dagens virkelighet. Flere unge kvinner enn menn tar høyere utdanning, og selvrealisering er det store målet.

Husmorboka var en av de viktigste pensumtekstene på den tidligere husmorutdanningen, og er full av passasjer som i dag virker utdaterte. Selv om mange unge kvinner i dag dyrker femtittalls-estetikken gjennom blogger, matlaging og mote, er nok ikke de sosiale normene fra perioden noe de ønsker å gjeninnføre.

Hjemme hos Ida Gran-Jansen, i leiligheten ved Vestkanttorget, står det cupcakes klar til pynting på ovnen. Gran-Jansen blander sammen ingrediensene til en luftig, rosa glasur som hun på imponerende vis danderer på de små kakene så de ser ut som små, rosa blomster. Etter et dryss med kakepynt i forskjellige rosatoner er kakene klare for sin endelige destinasjon – de skal serveres på en vaskeekte «baby shower».

– Driver vennene dine også med baking?

– Nei, men det er mange som liker å lage mat. Vi har ofte tapaskvelder hvor alle jentene bidrar med litt mat hver. Guttene stiller med alkoholen, sier Gran-Jansen.

25-åringen studerer økonomi på Handelshøyskolen BI. Hun deltar også TV3-serien *Hele Norge baker*. Her skal 12 deltakere konkurrere om å bli kåret til Norges beste amatør-baker. «Under hardt tidspress skal de jakte på den perfekte glasuren, piske frem en fløyelsmyk vaniljekrem og bake alt fra klassiske sjokoladekaker, terter og paier til luftige surdeigsbrød, bryllupskaker, franske makroner og yndige cupcakes», skriver tv-kanalen i programpresentasjonen. Søndag var det semifinale og deltakerne måtte bake en bryllupskake på fire timer. Gran-Jansen kom seg videre til finalen.

Gleden ved matlaging har hun arvet av mamma, og bakerferdighetene har kommet uten kursing eller skolerung.

– Det har blitt stadig morsommere å drive med jo flinkere jeg har blitt. Å bake er deilig avkobling etter en lang dag med studier, for eksempel nå i eksamens-tiden. Det gir meg en mestringsfølelse, sier hun.

«Å bake gir meg en mestringsfølelse.»

Ida Gran-Jansen,
student og *Hele Norge baker*-finalist

Cupcakes, blogging og femtittallskjoler. Den moderne husmoren er feminin og detaljorientert. Hun disker opp på kjøkkenet og legger ut hyppige skrytebilder på Facebook, Twitter og Instagram. Økonomistudent Gran-Jansen baker annenhver dag, og i forbindelse med deltakelsen på *Hele Norge baker* har 25-åringen startet bloggen Cakeplease hvor hun legger ut bilder av bakverkene med tilhørende oppskrift. Bloggen blir stadig mer populær. Gran-Jansen elsker å bake, men ser ellers ikke på seg selv som noen typisk husmor.

Gymnastikk for husmødre: Bildet er tatt på et ukjent sted i 1965 og viser hvordan husmødrene lærte om tøy og bøy. Fotograf: Rigmor Dahl Delphin Delphin/Oslo bymuseum

Kos: Hyggetime i Borggata 2B. Alle elevene ved skolen samlet i dagligstuen. Året er 1937. Fotograf: Louis Eriksen/Oslo bymuseum

Husmorskoler

- Den første husmorskolen i Europa, Husholdningsskole for unge Piger hovedsakelig af Bondestanden, ble opprettet i 1865 av Minna Wetlesen på Østre Aker.
- De første offentlige husmorskoler ble opprettet på Vestlandet i 1876 og 1877, og i løpet av de neste tiårene blomstret det opp private og offentlige husmorskoler over hele landet.
- På husmorskolen lærte man alt man trengte å vite for å kunne skape et godt hjem, enten det var skikk og bruk, innredning, husholdningsøkonomi, rengjøring, helselære, spedbarnsstell, sykepleie i hjemmet eller kostlære.

Kilder: Husmorboka, Store norske leksikon, «Norsk nyfeminisme – amerikansk import?» av Gro Hagemann, «Den nye husmorskolen» av Marta Breen.

Husmorvikarer i 1963: Disse kvinnene gikk på Forskole for husmorvikarer. Fotograf: Wilhelm Råger

– Noen feminister ser på cupcakes-trenden som problematisk for dagens kvinneideal. Hva tenker du om det?

– Nei, hva tenker jeg om det? Jeg er ikke feminist selv. Jeg ser ikke noe problem i at kvinner både kan jobbe og like å holde på med matlaging og husarbeid. Baking er ikke det verste man kan drive med. Jeg er kanskje litt tradisjonell. Jeg liker for eksempel at menn holder opp dører og trekker ut stolen, og at de spanderer på første date. En sjelden gang på byen møter jeg kanskje en fyr som sier at han vil ha likestilling, men da går jeg, for å si det sånn.

«Det er husmorens store oppgave å skape likevekt og harmoni i hjemmet slik at alle som lever der, kan trives og utvikle seg», står det i *Husmorbokas* innledning. Ingen oppgave var viktigere enn å tilrettelegge samlivet i familien, og ingen oppgave skulle være mer givende.

I forbindelse med stemmerettsjubileet i år har kvinnesaksforkjemperen og politikeren Fernanda Nissen ofte blitt trukket fram og hyllet som en av de fremste forkjemperne for kvinnelig stemmerett. I 1912 var hun med på å starte arbeidet med opprettelsen av Oslo kommunale husmorskole, da hun mente at det var i arbeiderkvinnenes interesse å bli gode husmødre. Husmorskolen skulle bidra til folkeopplysning om ernæring og husstell. Altså var det datidens feminister som satt i gang det som skulle bli husmorens gullalder, en periode som varte til langt ut på 1960-tallet.

I september 1970 gjestet den amerikanske feministen Jo Freeman et fullsatt auditorium på Blindern. Hun oppfattet på den tiden Norge som et av de mest tradisjonelle landene i Vest-Europa. Da hun noen år senere fikk høre om Gro Harlem Brundtlands kvinneregjering av 1986, fikk hun sjokk.

Det var i løpet av 1970-årene at husmorskolen ble tatt opp i de videregående skolene og tilbudet om egen husmorutdanning forsvant. Samtidig vokste kvinnebevegelsen. Kvinneidealet var i endring, og over hele landet forlot kvinnene kjøkkenet til fordel for kontoret.

Men husmoren var ikke død. Som forfatter og journalist Marta Breen skriver i Prosa i november 2011: «På midten av 2000-tallet dukket de første husmorbloggerne opp på internett: som regel jenter i tjueåra, engasjert i tradisjonelle kvinnesysler som strikking, baking, matlaging og innredning [...] Dyrkingen av fortidens verdier er nå en legitim del av mainstreamkulturen, og manifesterer seg på en rekke måter, ikke minst i bokbransjen, ukebladene og bloggospæren».

Marta Breen mener den nye husmortrenden har satt en svært høy standard på hvor vakre og veldrevne hjemmene våre skal være.

– For yrkesaktive kvinner er det nærmest umulig å leve opp til de nye idealene, sier Breen.

– Jeg mener dette er ett av flere tegn på en verdikonservativ mentalitetsendring hos yngre mennesker. Vi dyrker familien, hjemmet og huslige sysler i langt større grad enn forrige generasjon. Det kan se ut som om vår reaksjon på 1970-tallets mer avslappede foreldrestil er blitt en konkurranse i prektighet.

Breen forteller at mange unge kvinner drømmer om store, dyre bryllup, hvor de skal bli «gitt bort» ved alteret av sin far.

– De tar i større grad enn før sin ektemanns etternavn og har ambisjoner om å bli perfekte mødre, sier hun.

– En rosa kake eller ett blomstrete 50-tallsforkle er selvsagt ingen trussel mot likestillingen i seg selv, men jeg opplever likevel at budskapet i husmortrenden kan leses som en oppfordring til kvinner om at det er mer enn nok å ta seg til innenfor husets fire vegger. Når vi samtidig ser en barnehaugeskepsis vokse fram, og at tidsklemma fremdeles framstilles som et kvinneproblem, er veien kort tilbake til et gammeldags kjønnsrollemønster.

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
a.j.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

CC/HANS/PIXABAY

Farligst på kjøkkenet

UNGKARPROBLEM: Fulgte du ikke med i heimkunnskapen på ungdomsskolen? Det var kanskje dumt. En ny studie gjennomført av Nofima og Statens institutt for bruksforskning (SIFO), som snart publiseres i Journal of Food Protection, viser at menn under 30 i hovedstaden er den gruppen som behandler mat med størst fare for smitte av sykdomsfremkallende bakterier – selv om de skulle ha høyere utdanning.

2000 forbrukere mellom 18 og

80 år har svart på spørsmål om hvordan de håndterer mat, og tegnene er klare: Unge menn steker ikke kjøtt godt nok. Videre er menn generelt for dårlige til å vaske hendene både før og underveis i matlagingen, og ikke nok med det:

– Menn viste generelt en håndtering av maten som innebærer større smitterisiko i form av krysskontaminering, sier matforsker Elin Halbach Røssvoll ved Nofima. Det er NRK som først omtaler forskningsfunnene.

UKENS DIKT

av: Wisława Szymborska
oversatt av: Christian Kjelstrup

Mikrokosmos

Den første gangen noen kikket i et mikroskop, ble de forferdet, og det er man ennå. Som om livet til da ikke hadde vært vanvittig nok, med alle sine former og dimensjoner. Bitte små vesener hadde det frembrakt, et rikelig utvalg kryp, larver og fluer, men dem var det i hvert fall mulig å se med det blotte menneskeøye.

Men så, plutselig, under glasslinsen, fullstendig fremmede og så orsmå, at det de opptar av rom bare av medynk må kunne kalles for plass.

Glasset trykker dem ikke engang ned, under det blir de uten hinder til to og tre, helt av seg selv og så lett som bare det.

(...)

Et støvkorn som flyr med vinden er for dem en meteor fra det dype kosmos, og et fingeravtrykk – en langstrakt labyrint der de kan samles til sine stumme parader, sine blinde iliader og upanishader.

Jeg har lenge hatt lyst til å skrive om dem, men det er vanskelig tema, som jeg alltid utsetter og kanskje verdig en bedre poet, enda mer forundret over verden enn jeg. Men tiden er kort. Jeg skriver.

Send ditt dikt til kaja.storosten@universitas.no

Klasseskilje

tekst Ingrid E. Daae
foto Klaudia Lech og Helle Gannestad

– Første mai er monopolisert av venstresida. Dei ber faner med «Boikott Israel» og «Nei til atomvåpen», og stengjer oss ute. FrP får ikkje lov å fronta det me meiner er eit godt alternativ for arbeidsfolk.

Erik Tørrissen, første nestformann i Framstegspartiets ungdom (FpU), synest heile greia har sklidd ut. Han ser ikkje att dagens norske samfunn, slik han meiner det er, i dei årvisse markeringane av arbeidardagen.

– Og kvifor syng dei aldri tredje verset av *Internasjonalen*? spør han, og siterer uoppfordra ein kvar liberalar sine favorittlinjer frå den gamle arbeidarhymnen:

– *I mot oss statens lover bøyes, av skatter blir vi tynget ned ...* FrP er det partiet med nest størst oppslutnad mellom LO-medlemmane, legg han til.

Det siste meiner Tørrissen viser at me i dag ikkje har klasseskilje som vert reflektert i partitilknytning. Ikkje synest han me har noko vesentleg klasse-

deling langs økonomiske skiljelinjer heller, forresten. Noreg er heldigvis eit land med nokså lik fordeling. Han er i det heile lite interessert i å snakka om klasse. Dei aller fleste er lønsmottakrarar, og ferdig med det.

Det blir alltid så ubehageleg når temaet «klasse» vert teke opp. Likevel skjer det med jamne mellomrom. Me menneske har som kjend ein hang til å kategorisera – korleis kan me skapa eit trygt og komfortabelt «oss», utan eit «dei» som er noko anna?

«Middelklassen» er stort sett ukontroversiell. Han er både romsleg og tøyelig, han kan formast litt etter behov. Kanskje har han til og med eit øvre sjikt. Overklassen er det verre med. Få i jante-Noreg vil plassera seg sjølv der, men han er kjekk å byggja sin eigen identitet mot.

Når me kjem til arbeidarklassen – då blir det bråk. Finst han? Kva er det i tilfelle som definerer han? Svara er mange: «Han finst ikkje, dette spørsmålet er uinteressant»; «Sjølvsagt finst han. Blir det ikkje litt ovanfrå-og-ned å sitja på øvre Blindern og spørja om *det*?»; «Det handlar

om økonomi!»; «Det handlar om utdanningsnivå!»

– Joda, arbeidarklassen finst, men det er vanskeleg å definera han etter objektive kriterium. Det er ein opplevd identitet, seier Andreas Halse, leiar i Sosialistisk ungdom (SU).

Han legg til noko om kulturell kapital som noko som kan skilja arbeidarklassen frå middelklassen. Talet på bøker i bokhylla og sånt.

Det måtte vel koma. «Skriv ei sak om sosiale klassar utan å bruka Pierre Bourdieu», var beskjeden. Men den franske sosiologen som lanserte omgrepa økonomisk, sosial og kulturell kapital er tydelegvis vanskeleg å koma utanom.

Dei klassefikserte britane har drege det langt: BBC, statskanalen der borte på den andre sida av dammen, kom for eit par år sidan fram til at den gamle tredeling av samfunnet var utdatert. Difor allierte dei seg med ei gruppe forskarar, som med utgangspunkt i Bourdieu utarbeidde eit nytt klassesystem. Det har heile sju kategoriar, så faren for forvirring er overhengande.

Heldigvis laga dei og ein test.

Taler: Jens Stoltenberg talte til folket på onsdag.

Den som slit med identifiseringa og har tju minuttar til overs kan finna sanninga om seg sjølv på heimesidene til BBC. Over 160 000 menneske har gjort det, og forskarane har konkludert med at berre snaue 40 prosent av dei passar i den gamle arbeidar- eller middelklassen.

Men nok om franskmannen og britane. Kva seier tyskaren med det enorme skjegget? Marx, klassekampen sin far, definerer som arbeidarklassen dei som ikkje har anna å selja enn arbeidstida si. Tid borgarskapet, dei med produksjonsmidlane, kjøper.

Kva då med oss studentar? Me havnar i ei mellomstilling, fordi me tek med oss noko ekstra ut i arbeidslivet: Kunnskap. Ein gjeng med halvproletarar, om du vil. Objektivt og enkelt, men likevel så vanskeleg.

– I dag er skulesystemet i stor grad utforma av middelklassen, og det føregår ei «shaming» av folk som ikkje vel høgare utdanning. Er du 25 og jobbar i butikk er du mislukka. Eg meiner lik rett til utdanning er ein av dei viktigaste sigrane fagrørsla har vunne, men ein må ikkje nedvur-

Usamde? SU-leiar Andreas Halse (øvt) meiner me har for liten respekt for folk som vél vekk høgare utdanning. Erik Tørrissen i FpU ser på lønsmottakarar som ei samla gruppe, og vil ikkje snakka om sosiale klassar.

dera andre val, seier Halse.

Der var det igjen. Det med klasse. For om middelklassen har for stor innverknad, er vel det på bekostning av, ja, nokon andre? Eg trur me forstår kva han meiner. I løpet av «kva-skal-det-bli-av-deg»-samtalen på ungdomsskulen lot iallfall rådgjevaren meg forstå at ei «flink jente» burde leggja idéen om eit liv som kokk på hylla – og finna på noko anna. Eit godt utgangspunkt ville nok vera å ta almenfagleg vidaregåande og skaffa seg studiekompetanse.

Har utdanning gått frå å vera ein rett til å bli ei slags sosial plikt? Det er visst ikkje så enkelt og objektivt likevel, dette med klasse. Det er eit verdspørsmål. Noko er betre enn noko anna, ikkje berre annleis, og det er det klart det blir ubehag av sånt i jante-Noreg.

Av det Halse påpeikar, følgjer ei lang rekkje av konsekvensar.

– Fordi så mange kjenner på utdanningspresset, utdannar me ein god del menneske heilt feil. Sjå berre på fråfallsprosentane både i den vidaregåande skulen og ved dei høgare utdanningsinstitusjonane, seier Halse.

Av dei som fullfører ei lengre utdanning, vert mange skuffa. Forventingane om «ein kreativ jobb på Oslo vest med Mac'en i den eine handa og latten i den andre», som Halse seier, vert ikkje innfridde. Det er nemleg ganske mange grå og rutineprega jobbar som krev mykje meir utdanning no enn før. Årsaka er nettopp at så mange utdannar seg. Det har på ein måte gått inflasjon i det, bachelor er det nye vidaregåande, master er den nye bachelor.

Konsekvensen er at all denne kunnskapen me har tileigna oss taper verdi fordi han ikkje er lenger er spesiell. Noko av han er tilnærma universell, iallfall innad i vårt samfunn. Tyskaren med skjegget ville kanskje hevda at me etter enda studium likevel ikkje har meir enn arbeidstida vår å selja. Det å kunna skriva vart òg rekna som ei ekstra ferdigheit ein gong i tida. I eit slikt perspektiv er det kanskje ikkje så ovanfrå-og-ned likevel å sitja på øvre Blindern og fundera på kva arbeidarklassen er?

Kanskje det er noko i det Tørrissen sa. Me er, eller kjem til å bli, lønsmottakarar nesten alle saman. Og ein del

av dei typiske akademikar-arbeidsgjevarane – som media og utdanningsinstitusjonane sjølve – syndar både ofte og grovt mot arbeidsmiljølova. Det skulle vera god grunn til å koma seg ut og gå i tog også den første dagen i mai for nokon kvar.

Apropos Tørrissen, det er vel på høg tid å sleppa han til orde att:

– Det er positivt at fleire tek utdanning. Med dagens kostnadsnivå kan me ikkje i Noreg konkurrera på prisen på arbeidskraft, me må satsa på kunnskap, seier han.

Men kven skal gjera drittjobbane då? Alt det me har vorte for gode for? Heldigvis for oss kan så godt som alle andre i heile verda konkurrera med oss på prisen på arbeidskraft.

Og dei gjer det gjerne: Kven er det som køyrer bussane våre, lagar maten vår og vaskar rundt føtene våre på lesesalen? Kva hende med «*Arbeidere i alle land, foren eder!*»?

Spør du meg, er det her det verkeleg vert ubehageleg.

Sex i etisk grensel

Noen går litt lengre når hverdagen ikke blir innholdsrik nok. Universitas har spurt hvorfor noen velger å kjøpe sex.

Prostitusjon

tekst Thea Storøy Elnan

I februar skrev Universitas om studenter som selger sex på fritiden. Frøken X og andre unge studenter fortalte intime detaljer om hverdagen som prostituert. **Saken skapte mange reaksjoner i Universitas' kommentarfelt.** For mange synes det vanskelig å godta at noen velger å selge kroppen sin, selv om salg av seksuelle tjenester tross alt er lovlig i Norge. Å kjøpe er en annen sak.

Universitas har vært i kontakt med en student ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) som har kjøpt sex mange ganger, både i Norge og utlandet.

– Før tenkte jeg at det å kjøpe sex var galt, men etter å ha diskutert litt fram og tilbake med en kompis innså jeg at kjøp av sex ikke skiller seg så veldig fra kjøp av andre tjenester, skriver han i en e-post til Universitas.

Første gang han kjøpte sex, var i Thailand.

– Alt skjer i veldig ordnede former i Thailand, og det er trygt for begge parter. Det er synd det ikke er slik i Norge, skriver han.

Kriminaliseringen gjør det vanskelig å få et helhetlig bilde av hvem sexkundene er, og hvilken motivasjon som ligger bak.

Men, et kjapt søk på nettet bringer flere artikler som beskriver kjøp av sex, enten det er i lunsjen, under arbeidsdagen, på sydentur, i romjula, eller på charterturer. I all hovedsak er det historier om mannlige kunder. Ifølge undersøkelser av nordmenns seksualvaner (se faktaboks) er de aller fleste av dem som har kjøpt sex, menn. Og grunnene til det er mange.

Glenn-Peter Sætre, professor i evolusjonsbiologi ved Universitetet i Oslo (UiO), mener det ligger biologiske føringer til grunn for at menn kjøper mer sex enn damer.

– I dyreriket er hanndyr oftest mer promiskuoest anlagt enn hunndyr, mens hunndyr er mer kresne i valget av partner. For hunnen handler det mer om kvali-

teten på partneren mens for hannen er det antall partnere som begrenser deres reproduksjonssuksess. Det er derfor psykologisk mer «vanlig» for menn å fantasere om tilfeldig sex med mange partnere enn for kvinner, sier han.

Internasjonale studier viser at sexkjøperen er overrepresentert også på annen kriminalstatistikk.

– Evolusjonspsykologer forklarer dette mønsteret med at det er sosialt uakseptabelt og til og med forbudt å kjøpe sex. Terskelen er derfor høy. Menn på utsiden av samfunnet har gjerne en lavere terskel for å begå uakseptable eller forbudte handlinger og er derfor overrepresentert også som sexkjøpere, sier Sætre.

Einar Øverenget, filosof

Han legger til at intet

menneske er slave av egne biologiske drifter.

– Det er ikke slik at genene tvinger hjelpeløse menn til å kjøpe sex fra prostituerte eller at vi kan unnskylde sosialt uakseptabel atferd med vår evolusjonære forhistorie eller våre gener.

Å hevde at sexarbeidere som gjør dette frivillig er avstumpede eller mentalt syke viser et skremmende menneskesyn. Er det virkelig så vanskelig å akseptere at noen ønsker å leve livet sitt annerledes enn hva du vil? Er eneste måten å forstå det på, å stemple dem som utilregnelige?

'Paal'

Nettkommentar fra universitas.no

Kommentarene i Universitas' kommentarfelt tyder på at noen studenter åpenbart synes at det er greit å kjøpe sex. Esben Esther Pirelli Benestad, professor i sexologi ved Universitetet i Agder (UiA), sier det er flere grunner til det.

– Det kan handle om ensomhet, at man tenner på de som selger sex, at man får et tilbud hos sex-

Prostitusjon og sexkjøp i Norge

- Sexkjøpsloven fra 2009 slår fast at det er forbudt å kjøpe seksuelle tjenester i Norge og i utlandet for norske statsborgere. Kjøp av seksuelle tjenester straffes med bøter på 25 000 kroner eller fengsel opptil ett år.
- I den nyeste norske seksualvaneundersøkelsen som gjennomføres hvert femte år, for å kartlegge norske menn og kvinners seksuelle vaner, oppgav 13 prosent av de spurte at de har kjøpt sex. De aller fleste av disse har kun kjøpt sex én gang, og er menn.
- Skandinavisk forskning viser at om lag én av åtte nordiske menn oppgir å ha kjøpt sex. De fleste kundene har bare kjøpt sex et begrenset antall ganger, og et flertall har kjøpt på reise i utlandet.
- 100 menn ble tatt for kjøp av sex i 2012. De aller fleste som er tatt i Oslo siden innføringen av sexkjøpsloven i 2009, er over 25 år.

Kilde: Politiet, KAST (Kjøp av seksuelle tjenester Norge)

selgerne som man ikke får gehør for hos sin partner, eller at det er lettvinnt når kåtheten kaller, sier Benestad.

Han mener drivkreftene bak det at særlig menn er villig til å betale for sex er behovet for nærhet, for seksuell spenning og seksuell avspenning.

– For noen er det kanskje et avbrekk i hverdagen, sier han.

Også kvinner kjøper sex, bemerket Benestad, men det framstår som mindre tillatt.

– Sexkjøp er nok langt mindre akseptert i kvinnekretser. Det gjør at noen som egentlig kunne tenkt seg, lar det være.

Prosjektleder i organisasjo-

nen Kjøp av seksuelle tjenester (KAST) Norge, Ingvill Holm Fjær, jobber daglig med å tilby sexologisk rådgiving, smitteveiledning og smittesjekk til de som kjøper sex. Hun mener det er flere kvinner som kjøper sex enn hva man kanskje tror.

– Det finnes flere norske kvinner som kjøper sex i utlandet. De innleder små forhold til for eksempel afrikanske gutter som får penger, mat og losji til gjengjeld, sier hun.

Få kvinner kjøper sex på gata, slik at kvinners arena for sexkjøp kan sies å være mer skjult enn menns.

– Det er kanskje på tide å gå bort ifra mytene om at det er flere

menn enn kvinner som kjøper sex, sier Holm Fjær.

Det er IKKE greit å prostituere seg. Frøken X må for alltid bære på denne hemmeligheten. Tenk når hun skal finne seg en partner... 'Kjære, før i tiden brukte jeg å ta betalt for å leke emosjonelle spill og ha sex med fremmede'.

'Dole'

Nettkommentar fra universitas.no

Flere reaksjoner på intervjuet med Frøken X viste at noen

and

«Det finnes flere norske kvinner som kjøper sex i utlandet. De innleder små forhold til for eksempel afrikanske gutter som får penger, mat og losji til gjengjeld»

Ingvill Holm Fjær,

Prosjektleder i organisasjonen Kjøp av seksuelle tjenester (KAST) Norge

THE BIRTH OF VENUS / SANDRO BOTTICELLI

har vanskelig for å godta at andre velger å selge kroppen sin.

Einar Øverenget, filosof og partner i Activa humanistisk akademi, tar utgangspunkt to prinsipielle sider ved kjøp og salg av sex: Ansvar for fellesskapet og hensynet til menneskeverdet.

– Om man kjøper eller selger sex, så er man med på å opprettholde en bransje hvor det foregår mye kriminalitet. Selv om du ikke tar skade av det som enkeltperson, så er du med på å holde liv i et marked hvor mange blir utsatt for grov utnyttelse. Vi kan ikke bygge et samfunn kun på individuelle behov, sier Øverenget.

Men det handler også om

menneskeverdet og etiske grenser for hva vi kan tillate oss.

– Slik Immanuel Kant hevdet, kan det settes etiske grenser ved at en ikke skal bruke et annet menneske eller redusere seg selv til et rent middel. Det å redusere seg selv til en tjeneste som selges til et marked krysser en slik grense, sier Øverenget.

Fordi vi lever i et samfunn og har et ansvar for allmuen, så kan kjøp av sex føre til harme, mener Øverenget.

– Det kan godt hende noen synes det er greit å kjøpe sex, men da må man ta det etiske ansvaret av det, fordi man ikke lever isolert.

theasel@universitas.no

Herlig! Studiner er ideelle som kjønnsarbeidere. De kan både knulle og prate, og ser i snitt mer attraktive ut enn de fleste andre.

‘Jonas F’

Nettkommentar fra universitas.no

HVA MENER DU?
UNIVERSITAS.NO

MIN STUDIETID

tekst: Stine Stenhaug
foto: Helle Gannestad

- HVEM: Magnus Devold
- STUDERTE: Tekstforfatter på Westerdals
- NÅR: 2008–2011
- AKTUELL MED: *Verdens beste ferie* på VGTV

Fadder-ruke med mais

Som en ubereist og klønete karakter i grilldress figurerer Magnus Devold i VGTV-serien *Verdens beste ferie*. Det er kanskje ikke så forbausende at han gikk tekstlinja på Westerdals, men Devold jobbet hardt for å komme inn. 40 mil reiste han for å filme morens amerikanske hjembygd, Lista, til den ene opptaksprøven om Distrikts-Norge.

– Det var vanskelig, for jeg skjønnte ikke hva Westerdals så etter i studentene. Jeg jobba så sinnssykt hardt med opptaksprøvene – fra ni til fire i tre måneder. I ettertid fikk jeg høre at folk bare hadde jobba i tre dager med den. Det var litt kjipt, men jeg lærte mye da, forteller Devold lattermildt.

Før han søkte skolen, var han ikke så sikker på sitt eget talent. Han så for seg at han kunne skrive sketsjer og andre korte tekster, men ikke noe mer. Likevel var han skråsikker på at det var dette han ville.

– Jeg trodde man måtte være dritgod for å komme inn. Alle går nok inn på Westerdals med følelsen av at de er den dårligste.

Førsteåret på Westerdals bakket de fleste studentene hverandre opp, ifølge Devold. De ble bedt om å finne ti positive ting om hverandres tekster. I tillegg forteller han at man på tekstlinja hadde muligheten til å styre unna det man ikke var god på.

Han kunne derfor rette blikket mot humor – men sliter selv med å huske noe moro fra studietiden.

– Åååh, akkurat nå kom-

mer jeg ikke på noe gøy som skjedde. Jeg sender melding til Hasse (Hope, jour.anm.), så får vi svar om fem minutter, sier Devold oppgitt.

Mens han venter forteller han om VGTV-serien *@home*, som han var med å produsere under studietiden. Han fant det festligere å lage ting «på ekte» framfor skoleoppgaver som alltid var «på liksom».

– **Der fikk jeg** svar fra Hasse. Haha, ja! Under fadderuka ba tredjeklasse oss om å møte opp i auditoriet på Westerdals.

Vi skjønte jo med en gang at vi ikke skulle se på film. Plutselig kom det inn masse folk med masker og kapper, forteller Devold.

Førsteårsstudentene ble ført ned i noen katakomber som befant seg under de gamle lokalene til Westerdals. De ble skjenket og fikk bind for øynene, slik at de ikke visste helt hvor de var eller hvor de skulle. Deretter ble førstisene bedt om å gjennomføre tre forskjellige tester.

– Første testen husker jeg bestod av å se på *2 girls 1 cup*, samtidig som vi spiste sjokoladepudding med mais, mimrer han.

Etter å ha blitt skjenket med omtrent tolv enheter husker ikke Devold så godt hva som skjedde, bare at den siste testen fant sted i et rom med flombelysning hvor han ikke så noen ting.

– Jeg ble bedt om å gjenscape mitt første samleie. Jeg bestod testen, tror jeg, sier Devold.

– Men jeg hørte at det var noen jenter som hadde begynt å gråte.

reportasje@universitas.no

Vil endre: – Vi må våge å sette spørsmålstegn ved systemer vi mener bør endres, sier Helena Svedenborg, nestleder i Norsk psykologforenings studentpolitiske utvalg.

Kommentarer ønskes

Psykologielevene sitter på mer kunnskap enn de tror selv, mener professor Willy-Tore Mørch. Han ber studentene bidra til å forandre de offentlige fagdebattene.

Psykologi

tekst Maiken Alm
foto Helle Gannestad

– I dagens medier er det kommentarfelt under hver sak. Dette er et ypperlig sted å legge inn litt psykologisk kunnskap, sier psykologiprofessor Willy-Tore Mørch.

Han deltok da Norsk psykologforening 18. april inviterte psykologistudentene til konferanse, der det blant annet ble diskutert hvordan psykologer skal opptre i mediene.

Spesielt etter 22. juli-rettsaken har en aktiv debatt blomstret opp blant psykologer i media, der nye tiltak diskuteres for å kartlegge menneskelige avvik så tidlig som mulig.

Mørch mener at alle som kan, bør bidra i folkeopplysningen, og oppfordrer spesielt

studentene til å ta ordet i diskusjoner på nett eller gjennom leserbrev.

Gir støtte

Også psykologspesialist Pål Grøndahl mener det er viktig at studentene bevarer troen på faget sitt – fordi kunnskap om psykologi er viktig.

– Vi kan og vet mye. På et grundig plan kan vi mye om mennesker – både når det kommer til normal og unormal utvikling. Ved å kaste seg inn i debatter kan vi som psykologer opplyse og være med å bygge ned fordommer, sier han.

Ifølge Grøndahl er dagens psykologi en unik kombinasjon av forskning og klinisk erfaring, som mange ønsker å vite mer om. Derfor bør også psykologistudenter engasjere seg og bruke den kunnskapen de tilegner seg aktivt i det offentlige ordskiftet, mener han.

– Det kan virke skummelt å stå ansvarlig for en uttalelse til et publikum, men studentene bør ikke være redde for å ta feil eller drite seg ut – jeg tror mange vil synes at det er gøy å delta i en offentlig debatt, sier Grøndahl.

Må slutte å være beskjedne

Helena Svedenborg, nestleder i Norsk psykologforenings studentpolitiske utvalg, er oppmerksom på at psykologistudentene kvier seg for å dele kunnskap og mener det kan ha noe å gjøre med frykten for å trå feil.

– Perfeksjonisme er kanskje et uttrykk for det såkalte «flink student-syndromet». Det er mange dyktige, engasjerte og kunnskapsrike studenter som diskuterer i kulisene, men som aldri tar steget ut i den offentlige meningsbrytingen, sier hun.

Etter hennes syn henger det også sammen med at psykologien som fag avdekker sider som er ubehagelige og vanskelige å snakke om. Det finnes få bastante svar med «to streker under svaret». Likevel bør studentene tørre å ta steget ut i den offentlige debatten, mener Svedenborg.

– Vi må slutte å være så beskjedne og i

stedet våge å sette spørsmålstegn ved systemer vi mener bør endres. Det er viktig å vise fram psykologiens bredde og fronten vår egen kompetanse og kunnskap, sier hun.

Studentenes innflytelse

Dessuten er psykologer og psykologimiljøet avhengige av en aktiv studentmasse om de skal få gjennomslag på alle samfunnsområder, mener Svedenborg.

– Det er viktig å styrke psykologistudentenes faglige selvtillit. Psykologidentiteten bør trekkes fram som noe utelukkende positivt.

Svedenborg er enig i at studentene bør tas på alvor.

– For Studentpolitisk utvalg er det viktig å fokusere på studentenes unike kompetanse, og på at de allerede i løpet av studiet sitter på kunnskap som er til nytte for folk flest, forteller Svedenborg, og fortsetter:

– Det er ingen andre enn studentene selv som kan bidra med studentperspektivet på faget vårt. Den vinkelen er gull verdt, sier Svedenborg.

2013

29.06 — 07.07

ROSKILDE
ANIMAL COLLECTIVE/US
CRYSTAL CASTLES/CA DEAD CAN DANCE/AU
DISCLOSURE/UK EFTERKLING/DK HATEBREED/US
KRAFTWERK/DE KREATOR/DE KVELERTAK/NO
KENDRICK LAMAR/US THE NATIONAL/US
QUEENS OF THE STONE AGE/US
RIHANNA/BB SIGUR RÓS/IS SLIPKNOT/US
VOLBEAT/DK

ACTION BRONSON/US ANAAL NATHRAKH/UK ANGEL HAZE/US BAAUER/US BOMBINO/NE
THE BOTS/US C2C/FR CALEXICO/US TEGO CALDERÓN/PR CHELSEA LIGHT MOVING/US CHINESE
MAN/FR DADELUS - ARCHIMEDES SHOW/US DAKHABRAKHA/UA DANNY BROWN/US
THE DILLINGER ESCAPE PLAN/US FRANK FAIRFIELD/SE FLATBUSH ZOMBIES/US GOAT/SE
HIGHASAKITE/NO HOBA HOBA SPIRIT/MA HOLY OTHER/UK ICE CREAM CATHEDRAL/DK
INDIANS/DK JAKE BUGG/UK JAM CITY/UK JOEY BADA\$\$/US MARIE KEY/DK KING KRULE/UK
KOTTARASHKY & THE RAIN DOGS/BG THE LUMINEERS/US MERIDIAN BROTHERS/CO
MOKOOMBA/ZW NAVNELOS/DK NAZORANAI/INT NUMBERS feat. RUSTIE, JACKMASTER,
ONEMAN, SPENCER, DEADBOY, REDINHO and SOPHIE/UK OF MONSTERS AND MEN/IS
SAVAGES/UK SIMIAN MOBILE DISCO/UK SUUNS/CA THE SWORD/US SYND OG SKAM/DK
ROKIA TRAORÉ/ML ÁSGEIR TRAUSTI/IS UNCLE ACID & THE DEADBEATS/UK UNKNOWN
MORTAL ORCHESTRA/NZ/US VATICAN SHADOW/US WHEN SAINTS GO MACHINE/DK
JONATHAN WILSON/US WINTERGATAN/SE

BABY IN VAIN/DK BENDIK/NO BINÄRPILOT/NO CAPTAIN FUFANU/IS CARLI/SE COMPADRE/SE
DRÅPE/NO EIK/NO GNUCCI/SE K-X-P/FI LEMÂITRE/NO LOWER/DK MOTHER LEWINSKY/DK
OVERTHROW/NO PÄÄ KII/FI REWOLMER/DK SOLBRUD/DK SUMMER HEART/SE TORKELSEN/NO
URBAN CONE/SE VANLIGT FOLK/SE THE WOKEN TREES/DK

**IT'S NINE DAYS OF
BEAUTIFUL AUDIO OVERLOAD**

Roskilde-Festival.com

anmelderredaktør: **Eivind Eide Skaufford**
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

RADIO NOVA

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenselskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

FOTO: AURORA OTTMAR

Ingen pangsuksess: Kombinasjonen av komedie og alvorlig tema fungerer dårlig i *Medikus*, skriver Universitas' anmelder.

Anti-antiteater

TEATER

Medikus

Av: **Antiteateret**

Scene: **Riksscenen**

Tid: **21.00, 27.april**

Nyoppstartede Antiteateret vil lage underholdende teater med 22. juli som bakteppe, og kort tid inn i stykket spøkes det med uttalelser av Anders Behring Breivik. Forestillingen vil oppleves å ha unødvendige ABB-referanser, men disse gis også motsvar.

Dette er heller et stykke om tiden etterpå: Handlingen følger en ung manns oppfatning av mediene som underholdningsformidlere. Det avsløres at han ønsker en medi-eoppmerksomhet lik ABB, og skaper sin egen nyhetshistorie ved å kidnappe kjæresten og kompisen hun er utro med. En kritisk brodd rettes mot mediehusene, men det er dessverre ikke her hovedvekten ligger.

For dette stykket kunne like godt utgjort scener i en actionfilm. Blant annet benyttes løsskudd irriterende mye i et rom som neppe er større enn 40 kvadrat. Grepet tar verket enda lenger vekk fra mediekritikken som en skulle ønske var et større poeng i stykket. Publikum overlever forestillingen fordi skuespillerne er oppriktig dyktige i tilstedeværelsen og til tider latterlig morsomme. Replikkene faller naturlig, og ensemblet mestrer godt den hverdagsrealistiske spillestilen.

Men talentet drukner i regions problem med timing. Forestillingen drar ut scener som kunne uttrykt effektive poeng. Kombinasjonen av komedie og alvorlig tema fungerer dårlig når publikum gis lange tenkepauser, men lite å tenke over. Når forestillingen spriker i hva den vil oppnå og for det meste lar publikum humre, er mye av slaget tapt. Så, idet slutten likevel forsøker å gi en slags moralsk pekepinn, virker det svært kunstig og uten kontakt med resten av stykket. Kanskje er *Medikus* mer en god filmidé enn godt teater.

Marius Prytz

marius.prytz@universitas.no

Hysterisk om familie

For mye av det vonde kan også være bra. *På bunnen* beskriver en tragisk oppvekst i Finnmark en gang på 80-tallet. Historien legges fram etter hovedpersonen Millis hukommelse, på en rotete, muntlig og høyst subjektiv måte – med selvkorrigeringer og digresjoner. Milli legger tjukt på der han kan. Kapitlene er skrevet i ett strekk, uten markerte sitater og avsnitt, mens språket er fylt med banning og egenkomponerte skjellsord.

Det tar litt tid å bli varm i trøya når man leser *På bunnen*, men når man først blir kjent med Milli er fortellerstemmen relativt lettpiselig.

Tilbakeblikket på oppveksten er preget av bitterhet og hat, så mye at Milli til tider virker vel karikert. Hendelsesforløpet som nøstes opp forklarer allikevel følelsene på et vis. Karakteristikkene av de øvrige menneskene i boka er både drøye og tidvis hysterisk morsomme.

ROMAN

På bunnen

Av: **Eirik André Skrede**

Forlag: **Tiden**

Best er beskrivelsene

av Millis far: En feit, aggressiv og kronisk forbanna drittfatter i mokkasiner. En sånn type som dreper ethvert tilløp til familielykke, og som snur alle hyggekvelder til en fiasko – ikke nødvendigvis av vond vilje, men med et ustyrlig temperament. Enhver med befatning med sinte nordlendinger vil skjønne hva Skrede mener.

Fortellingen byr på rumpedoktor hos naboungene, kreft, brann, hagler og juling: Kort sagt mye en barndom ikke bør være. Allikevel fanger Skrede i *På bunnen* opp noe essensielt ved nettopp barndommen: Å være en innsatt i familiens fengsel, prisgitt sine foreldres luner, i en verden der himmelen er fylt med forbudte godtermukker. Kombinert med humor og en vill handling utgjør det en vellykket fiskeskrone.

Astrid Karstensen

a.j.karstensen@universitas.no

Kannibalmusikk

Kongsberg-bandet

Haraball ble dannet i 2011 av folk fra to tidligere punkband: avholdsbandet Tiebreak, og «drunk-punk»-bandet Fairfuck. Når disse to bandene samles i ett, skapes eksplosiv punkmusikk.

Haraball kaller seg for et hardcore punkband av old school-typen, og det skal de for all del få lov til. I hvert fall når lytteren får lyst til å riste seg løs fra stolen og knuse ting mens plata spilles. Du kommer i et godt, brutalt, hodenikende humør av å høre på plata, mye grunnet den raske takten. Haraball skal også ha cred for å kunne smette inn noen fete gitarsoloer på steder hvor det virker umulig grunnet det høye tempoet.

Det er nærmest umulig å høre hva vokalist Jon Eivind Eriksen synger. Det er litt trist siden tekstene er interessante og morbid, som for eksempel «Meat n'

PLATE

Sleep Tall

Av: **Haraball**

Sjanger: **Hardcore punk**

Plateselskap: **Fysisk format**

Spirit», om det å grille et par *long pigs* (som er kannibalslang for *menesker*). Men, Haraball kompenserer med en kul vreg på vokalen, som får det til å høres ut som om Jon Eivind synger gjennom en megafon.

Plata er ikke spesielt melodios, men det er låtenes energi som er albumets essens. Låta «Jeremy Smoked» er et godt eksempel, som tar opp temaet «å gi faen». Den skitne lyden fra vokalen og gitaren støtter opp under tematikken. Så selv om lytteren ikke akkurat hører teksten, merkes de rebelske, anarkistiske tendensene.

«Fuck it»-stemningen på *Sleep Tall* anbefales fordi den gir en genuin, deilig følelse av å kunne gjøre akkurat hva man vil.

Kristoffer Kaayne Kaalsaa

kriskkk@universitas.no

Viser ikke mhooskler

Mhoos Miriam

Kjølen og Oda Dahl er nesten for unge til at Rune Rudberg ville prøvd seg, men har likevel rukket å bli Byalarm-hypet og fått en konsertsekser fra Dagbladet. Den unge alderen til tross: Bluegrass-lydbildet er voksent, men leket og har innslag av latinske rytmer. Også på denne plata hører man at jentene har latt seg inspirere av Calexico, Dolly Parton og Johnny Cash. Med seg på laget har de (noe overraskende?) fått produsenthjelp fra Seigmen-vokalist Alex Møklebust.

Mhoo har fine vokalharmonier, hvor fiolinene og de akustiske gitarene dominerer lydbildet. Det er akkurat passe snilt, passe alt, men la det være sagt: Tønsberg-duoen andrepå er like spennende som kioskromanene du finner under ukebladene på Rema. Det vil ikke hindre at Blindern-jenter med et halvår i Ecuador under blomsterskjørtet setter på mange av låtene

PLATE

Home Is Where You Are

Av: **Mhoo**

Plateselskap: **Sony**

på Mhoos andreskive fordi «det er latinske rytmer som passer best når jeg danser». Samtidig kunne de droppet instrumentalen «Spanish», som mest høres ut som musikk slitne 50-åringere på Ivars Kro kan finne på å vugge til med kveldens n'te øl i hånda mens de klager over røykeloven.

Skulle det være tvil: Kjølen og Dahl har behagelige stemmer og har laga en helt OK andreskive. Mange av låtene vil nå sitt fulle potensiale på en konsertscene nær deg. Men kan en plate som lefver med popmusikk få toppkarakter når det nesten er fravær av låter som siter med en gang? Det er ikke det at denne plata er dårlig, den bare har ingen denne-låta-må-på-repeat-øyeblikk.

Hans J. Skjong

hansjskj@universitas.no

Anders Rikstad, journalist

UKAS ANBEFALING

Sexy studentpolitikk

Ikke le, jeg er helt seriøs. Studentpolitikk er engasjerende, betydningsfullt og spennende. Først og fremst er det en treningsleir for kommende partiledere og statsråder. Mellom tilsynelatende lange og rutinemessige møter, lobbjes det ivrig i korridorene. Kandidater til lederverv blottlegger seg selv. Noen kommer seirende ut,

mens andre taper og brister i gråt. Det er følelser, prestisje og spisse albuer. Denne våren har det vært høy temperatur og uvanlig intense valgthrillere på de største lærestedene. Engasjer deg, og du vil bli overrasket over hvor pirrende ord som driftstilskudd, mindretallsblokkering og organisasjons-gjennomgang kan bli.

Student-politikk

Hvem: **Student-pamper**

Hvor: **Overalt, spesielt på student-pubene**

Når: **Alltid**

Eirik Omvik, journalist

UKAS ADVARSEL

EM i kakofoni

At korpsmusikk bør være forbeholdt 17. mai – og bare 17. mai – råder det heldigvis stor enighet om i brede lag av befolkningen. Men så finnes disse ildsjelene. Disse sjelene som koker over av begeistring for korpsmusikken, og som i tillegg til den uforståelige begeistringen også har et avskyelig konkurranseinstinkt.

Resultatet er EM i korps. Som tilskuer kan du ikke en gang døyve øresmerkene ved å spise så mye pølser og is du orker, som jo er grunnen til at vi holder ut 17. mai. Å pugge deg halvt i hjel til eksamen er faktisk ikke det verste du kan gjøre denne uka.

EM i korps

Hvem: **European Brass Band Championships**

Hvor: **Oslo Konserthus**

Når: **2.-4.mai**

FOTO: PIGGSVIN FILM AS

Uten retning: Universitas' utsendte mener *Blåtur* er preget av en provoserende retningsløs og forvirrende historie.

Bomtur

Kjæresteparet Silje og Kaspar skal snart flytte sammen. Men selv om de åpenbart elsker hverandre, er Silje skeptisk. Hun frykter at Kaspar vil forlate henne, så hun bestemmer seg for å sette kjæresten på en prøve.

Prøven kommer i form av en såkalt blåtur – en hemmelig opplevelsestur som er designet for å sette Kaspars beskyttelsesevner på prøve. Turen er lagt til et nedlagt galehus. Den er nøye planlagt av den mystiske arrangøren, men det skal snart vise seg at ikke alt går etter planen.

Det samme må dessverre sies om selve filmen. I hvert fall hvis man går ut i fra at planen til regissør Ivar Aase var å lage en velfungerende skrekkfilm.

Den provoserende retningsløse og forvirrende historien må ta mye av skylden for det. En viss uforutsigbarhet er ikke å forakte i en skrekkfilm, men her virker det ikke som det ligger noen plan bak noe av det som skjer. Filmen oppleves som en rekke tilfeldig sammenraskede hendelser.

FILM

Blåtur

Regi: **Ivar Aase**

Med: **Julie Rusti, Vegar Hoel, Berte Rommetveit**

Tid: **75 min**

Samtidig er den klinisk rensket for skremmende scener, og forsøkene på å skape spenning er usannsynlig halvhjertede. En utstoppet ørn brukes for eksempel en rekke ganger, som om den blir mer skremmende av å bli flyttet fra rom til rom. Mangelen på fantasi, og resirkuleringen av de samme, virkningsløse virkemidlene, gjør sitt til at *Blåtur* ender opp som en kostelig parodi på seg selv.

Til slutt krones filmen med et merkelig plottvist, der hovedpersonene er fullstendig glemt. En meningsløs slutt på en meningsløs film.

Geir Molnes

geirmoln@universitas.no

FOTO: PIGGSVIN FILM AS

KULTURKALENDER

torsdag 2. mai

Konsert: Studentkoret Gullstrupene inviterer til vårkonsert. Finnes det noe bedre enn å danse våren inn til vakker studentsang? Neppe. Det blir salg av kaker og drikke før og under konserten, så husk kontanter.
HiOA, Pilestredet 52, auditorium 3. Kl. 19.00. Pris: 30,-

Slippfest: Det er igjen tid for å feire at et nytt nummer av Argument er i hyllene. Temaet er Brasil, så dette blir en kveld i ekte brasiliansk ånd. Karneval, fotball og samba, eller hva med å knuse klisjeene med dyptgående Argument-tekster? Rådgiver Anne Leifsdatter Grønlund fra Regnskogsfondet kommer for å snakke om hennes arbeid i Amazonas, og Lius og Tiago spiller opp til brasilianske rytmer. Bidragstyttere, venner og glade mennesker er velkomne. Saúde!
Café Mir, Toftes gate 69. Kl. 19.00. Gratis inngang

Konsert: Den svenske duoen Johnossi har siden debuten i 2005 hamret, riflet og svettet seg frem til eliten av rockeband hos søta bror, og med sitt tredje album *Mavericks* i 2010 nådde de ett nytt nivå med både Grammii og P3 Guld. Dagbladet trillet en solid femmer for albumet og beskrev det som «Befriende ærlig, lekent og ikke minst dynamisk». Nå er de aktuelle med oppfølgeren *Transitions*. Johnossi har alltid vært et beryktet liveband og hylles for sin kraft og energi på scenen. I forbindelse med albumslipp begir bandet seg ut på turné i Skandinavia, med første konsert denne kvelden. Anbefales.
Rockefeller, Torggata 16. Kl. 20.00. Pris: 330,-

Konsert: Johnossi spiller på Rockefeller.

FOTO: CC/DANIELJORDAHL

fredag 3. mai

Konferanse: CERN er vertskap for TEDx og Realfagsbiblioteket kobler seg opp til CERN og sender konferansen live. Nobelprisvinner George Smoot er vert for anledningen. DNA, jordskjelv, kjønnsforskjeller i teknologi og vitenskap, kosmologi, filosofi og partikkelfysikk er noen av temaene som dekkes under konferansen. Det blir kanapeer og forfriskninger, så meld deg på via UiOs nettsider.
Campus Blindern, Vilhelm Bjerknes' hus, Realfagsbiblioteket. Kl. 13.45 – 20.00

Akademisk Vorspiel: Det meste av det som skjer i samtidskunsten kan sies å være en form for konseptuell kunst. Da

konseptkunsten oppstod på 1960-tallet var målet å fokusere på kunsten som meningsproduserende og på å kommunisere med publikum; det var en motreaksjon på modernismens tilbaketrekning fra verden og dens ensidige fokus på form. Vil konseptkunsten fortsatt kommunisere med sitt publikum eller har den blitt utilgjengelig? Kunsthistoriker Ina Blom vil se nærmere på motivasjonene for konseptkunsten da den oppsto og på hva konseptkunst er i dag.
Chateau Neuf, Biblioteket. Kl. 19.00

lørdag 4. mai

Festival: Elevene på Einar Granum kunsthøgskole gjør om skolen til en kjempfest, med kunst, installasjoner og fine farger. Fire band skal spille – Succuba, Eon Hood, Goddess og Feilfødt. I tillegg står DJ Bernt Pop og DJ-kollektivet Lords of Dysfunction på plakaten. Medbragt er ikke lov, men det finnes forfriskningsmuligheter likevel.
Einar Granum kunsthøgskole, Mari-dalsveien 17C. Kl. 19.00. Pris: 50,-

søndag 5. mai

Teater: Teater Neuf viser stykket *Havet*. Det finner sted i en liten monokultur ved kysten et eller annet sted. Et krigsskip forliser, og en soldat vender ikke hjem i live. Hendelsen får økonomiske og sosiale konsekvenser for det lille samfunnet. Det kan se ut til at alt vann er borte. Hva vil skje hvis også all oljen tar slutt? Finnes det mer på bunnen av havet? Stykket er regissert av Vera Krohn-Svaleng.
Chateau Neuf, Teaterscenen. Kl. 19.00. Pris: 50,-/70,-

mandag 6. mai

Film: Cinema Neuf klinker til med Supermandag og viser *Gjenforeningen* (1983) og *Sex, løgn og videotape* (1989). Førstnevnte handler om en vennegjeng som møtes igjen femten år etter college, etter at en av dem har tatt selvmord. Samlet begynner de gamle vennene å mimre om gamle dager og å komme a jour med hverandres liv. I *Sex, løgn og videotape* får du en historie om ulykkelig ekteskap, utroskap, og en mann med en ganske spesiell fetisj.
Chateau Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00. Pris: 40,-/60,-

tirsdag 7. mai

Samtale: Hva er humaniorastudentens funksjon? Argument og Filologen inviterer til samtale om humanistenes rolle i samfunnet. Hva kan en humaniorastudent bidra med etter endte studier, og hvordan definerer man egentlig det «å bidra»? I panelet: Nina Kristiansen (redaktør for forskning.no), Anne Rose Røsbak Feragen (filosof og daglig leder) og Christian Refsum (førsteamanuensis på ILOS og forfatter). Kjenner du eksamensangsten komme krypende og spør deg selv: Hvem er jeg og hva skal jeg bli? Da bør du ta turen.
Campus Blindern, Sophus Bugges hus, Uglebo. Kl. 19.00

2. mai

I et dårlig skjult elitistisk forsøk på å spille på lag med folka som vasker toalettene utenfor lesesalene, folk som vi aldri er i nærheten av å utveksle et eneste ord med fordi vi er livredde for at uansett hva vi sier, vil det på en eller annen måte oppfattes støtende (ganske nøyaktig slik vi har det hver gang vi støter på en feminist) – og lar så denne innbilte, introverte selvpotpattheten komme i veien for oss og dem, dem på gulvet, arbeiderne, og det vil for evig hindre oss en forståelse av hvordan «de» er – en innsikt vi heller prøver å tillegne oss gjennom en 200 siders roman som handler om ved eller en *independent* film-dokumentar om arbeiderne i et eller annet underutviklet i-land, helst laget av en danske eller til nød en spanjol eller i hvert fall ikke en nordmann – vi kaster bort muligheten til kanskje å få en faktisk forståelse for hvordan faktiske mennesker faktisk har det, hvordan de tenker, hvordan de føler, disse menneskene vi har en oppfatning om at vi skal «lede» en gang i fremtiden, som vi tror at vi utdanner oss over – ja, over, for kom ikke her og innbill oss at din innbilte kunnskap ikke gjør deg det minste overlegen overfor *bermen*, det vil bare ytterligere understreke den skitne overklasse-stanken som tyter ut av Fjällräven-sekken din der du sitter med din doble americano – men som vi egentlig utdanner oss *til*, for vi har ennå ikke forstått det: at det aldri kommer til å bli snakk om å «lede» noe som helst, det vil dreie seg om

hverken over og under eller frem og tilbake, bortsett fra disse papirene vi flytter, og vi vil bli førti år før vi forstår at det hele er like meningsløst som å vaske toaletter – sågar *mindre* meningsløst, for dritt er dritt og lukter dårlig – og vi vil bli nesten femti før vi innser at vi ikke lenger kan gjemme oss bak innskutte setninger, så vi vil straks begynne å betale oss ut av det – hele tiden bevisst på at vi er i en midtlivskrise, men ikke *den samme* midtlivskrisen, ikke for oss, vi er *klar over* det, det gjør oss *annerledes* – og vi vil prøve å kjøpe dette vi har jaktet, dette egne, dette *spesielle*, men vi vil hele tiden vite, til vi dør, at dette umulige forsøket på å finne *friheten i arbeidet* er nettopp det: en selvmotsigelse dømt til å mislykkes, og vi vil skjøne det – skjøne, men aldri ta innover oss – at det var arbeidere vi skulle vært, det var frihet vi skulle jaget, det var disse folka som vasker toalettene utenfor lesesalene vi skulle snakket med, disse folka Universitas forsøkte å spille på lag med den gangen.

«Hvem sin dag?», spør Universitas.
Men faen, blir det ikke litt ovenfra-og-ned å sitte på øvre Blindern og spørre om det?

FOTO: FLICKR/DAPUGLET

FOTOMANIPULASJON

Brennende: Han seier det ikkje rett ut, men Njaal Neckelmann har openbare ambisjonar om ny jobb. Som kunnskapsminister under Herman Friele, i den første regjeringa i Republikken Vestlandet.

Brenn bruene

Studentparlamentet ved UiB diskuterte denne veka utmelding av Noreg. Nei, NSO! Nei ... Eh ... Jo..? Me spør nestleiar Njaal Neckelman.

– Det vart oppheita diskusjon, men me vedtok førstegangsutmelding.

– *Oppheita. Ja, korleis er det vest-på no på våren? Blomstrer det fra Fiere til Fiel?*

– Haha, ikkje heilt enno. Men sola skin, så det blir vel grønt snart.

– *Grønt som NSO-logoen. Kvifor er medlemskapet så problematisk for UiB? Ser du på NSO som Ilden og Sverdet som aldrig må fornærme Bergen?*

– Ja. Men NSO-leiinga kan ikkje klandrast. Det er landsmøtet og pengebruken som er problemet.

– *De vil bruka dei 900.000 de kan spare på utmelding på psykisk*

studenthelse. Er det mange i Bergen som har mindreverds kompleks dei treng å snakka om?

– Nei, det trur eg ikkje. Det er langt til Oslo, men det er ikkje hovudproblemet.

– *Det er restsen av Noreg som er problemet?*

– Ja. Men det er jo fleire som deler synet vårt, sjølv om me kanskje er dei einaste som går så langt som til utmelding.

– *Er det meir du vil melda deg ut av?*

– Nei, me har jo berre NSO å melda oss ut av.

– *Så de brenn alle bruer til omverda no? Dette er eit steg på vegen mot vestlandsk sjølvstende?*

– Nei, enn så lenge må me nok venta med det ...

– *Enn så lenge, ja.*
– Eh, ikkje siter meg på det!

– *Trur du sorgen vil forgå dig om du stemmer Citharen og tar den med op på Ulrikens Top?*

– Nei, det trur eg nok ikkje.

– *Eg forstår, me er beyond det. Njaal Neckelmann, du trugar med å riva både det nasjonale student-samhaldet og Noreg som nasjon i fillebitar, vil du vurdere di stilling?*

– Nei, me ser ikkje på det på den måten. Men no ser eg ikkje at me har noko val. Det er ikkje lett. Kan eg få ein sitatsjekk?

universitas@universitas.no

FORRIGE UKES LØS-NING: «Rave to the grave». Det var det en hel gjeng som klarte! Eventuelle gavekopper kan hentes på kontoret.

1. Hvem var hovedtaler under årets 1. mai-markering på Youngstorget?
2. Hva heter sjefredaktøren i avisen Klassekampen?
3. Og hva heter sønnen hans, som ledet Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo i 2010/2011?
4. Hva heter regissøren bak den såkalte Danmark-trilogien, der de tre filmene *Benken* (2000), *Arven* (2003) og *Drapet* (2005) tar for seg henholdsvis arbeiderklassen, overklassen og middelklassen?
5. Hvem ga ut låta «Working Class Hero» i 1970?
6. Og hvilken band fikk en hit med en coverversjon av samme låt i 2007?
7. På hvilken klasse reiste Kate Winslets rollefigur Rose i filmen *Titanic* (1997)?
8. Hvilken verdensberømt norsk statsviter har skrevet den posthumt utgitte *Stat, Nasjon, Klasse*?
9. Hvilket begrep ble brukt om høyt utdannede – gjerne medlemmer av AKP(m-l) – som tok seg jobb som industriarbeidere?
10. Hvem står bak sitatet: «Historien om alle samfunn inntil i dag er historien om klassekampen»?

1. Jens Stoltenberg
2. Bjørn Bråten
3. Aksel Braanen Sterr
4. Per Fly
5. John Lennon
6. Green Day
7. Første klasse
8. Stein Rokkan
9. Sjøprofetiansering
10. Karl Marx